اوعلاج کولو کنبې دترتیباتو نیول په ښو ونځی کنبې دنارغتیادخبریدلو دمخ نیوی دپاره د واکسینا سیونو او مربوطه چار و په اجراکنبې دصحی هیئتو نوسره مرسته اومساعدت.

٤٠ ـ دمدیر په موافقه دامتحانونو د اخیستلو د پاره ترتیب نیول او دهغو دپاره د احتیاج ورلو ازم او سامان برابرول دمهال ویش تثبیت او د امتحانونو د پاره د ممیز او کتونکی (نګران) تاکل.

په هغو ښو ونځیو کنبې چه دتدریسی اواداری مرستیال په نامه دوه مرستیالان موجودوی، دادارې مرستیال دندې اووظیفې په لاندې ډول دی:

٤١ـ دهری ورځی دحاضری دصحیح راپور ترتیبول اودهغه په اساس د حوالواو مصارفو او ماکولاتو اجراکول ـ دمدیر په موافقه او منظوری د (٢٤) ساعتو د پاره د مهال ویش (تنسیم او قسمت) ترتیب او دهغه په اجراکولو کنبې تینګ مراقبت او پام لرنه کول.

صحی در اجرای واکسیناسیونها و امور مربوطه به جلوګیری از شیوع امراض درمکتب.

٤٠ ـ اتخاذ ترتیب برای اخذامتحانات و پیش بینی و تهیهٔ سامان و لوازم مورداحتیاج آن، تثبیت تقسیم اوقات؛ تعیین ممیز ونګران امتحانات بموافقت مدیر.

درمکاتبیکه دومعاون بنام تدریسی و اداری موجود باشد وظایف معاون اداری قرار ذیل است:

٤١ ـ ترتیب راپور صحیح حاضری یومی واجرای حواله جات مصارف و ماکولات باساس آن ترتیب تقسیم اوقات (٢٤) ساعته لیلیه بموافقت و منظوری مدیرو مراقبت جدی دراجرای آن.

٤٢ــ دی دپاره چه لیلیه ښوونکی خپل ورسپارل شوی دندی (دتاکلی لایحی سره سمی) عملی کـړی دهغو مراقبت اوپام لرنه کول .

٤٣ــ په لیلیه او دهغی په تولـو مربوطاتو کښې په توله معنی دانتظام اونظافت ساتنه .

٤٤ــ پرته له تدریسی وختونوڅخه په نورووختونو کښې (دلیلیه وظیفود لایحی سره سم) دزده کوونکیو د حاضری ټینګ مراقبت اوپام لرنه.

٤٥ــ بیله هغو اشخاصوڅخه چه په لیلیه ښوونځی کښې وظیفه لری نور خارجی اشخاص لیلیه ښوونځی او دهغه مربوطاتو ته بیخی نشی ننوتلی.

تبصره :

دزده کوونکیو اولیاکولای شی چه په تاکلیووختو کښې دښوونځی دانتظار په خونه کښې دخپلو اولادونو سره لیدل، کنټرول اوملاقات وکړی .

٤٦ــ دزده کړونکیو صحی اوضاعو ته د یـره توجـه کول اود ناروغتیـا دحوادثو دبروز اوخرګندید لوپـه

٤٢ــ مراقبت معلمین لیلیه بمنظور عملی ساختن وظایف سپرده شـده بایشان (طبق لایحهٔ معینه) .

٤٣ــ برقراری انتظام وحفظ نظافت بمعنی تام درلیلیه وجمیع مربوطات آن .

٤٤ــ مراقبت جدي ازحاضری طلاب دراوقات غیـر تدریس مطابق لایحهٔ وظایف لیلیه .

٤٥ــ منع قطعی دخول اشخاص خارج ازمکتب بهلیلیه ومربوطات آن باستثنای مـوظفین امور.

تبصره :

اولیای طلاب میتوانند اولادخود را دراوقات معین دراطاق انتظار مکتب ملاقات نمایند.

٤٦ــ توجـه خاص با وضـاع صحی طلاب وهنگام بروزحوادث بیماری اقـدام سریـع وجـدی

وخت کښې دهغې درفعې اوعلاجد پاره ګړندی او تینګ اقدام کول .

٤٧ ـ په لیلیه پوری دمربوط سامان اولوازمو دهغوجدولونوا وسند ونو لاس لیک کول او کنټرول چه دمربوطو معلمینو او ښوونکیو له خوا برابر شوی اوجوړشویدی اومدیریت ته دهغوسپارل .

٤٨ ـ دشاګردانو د درسی مشکلاتو پـه حل کولو اولری کړلو کښې دلیلیې دمعلما نوسره مستقیمه همکاری.

٤٩ـ دزدکوونکیو په ذهن کښې اخلاقی عواملو دپیدا کولو اوتقویه کولو دپاره دعاقلانه روش نیول . دیندارۍ ،نوع دوستی ،وطن خواهی وروروګلوی، مساوات ، رښتیا ، رښتیا ویل پاکیزګی ، یووالی اونور .

٥٠ ـ د لیلیې دتېولوسامانو او لوازمو اوودانیوښه ساتل اودهغوپه صحیح ډول مراقبت اوپام لرنه کول.

٥١ ـ سرښوونکی دښوونځی د هغو معلمانو څخه انتخابیزی چه هغه دررفع آن.

٤٧ـ ملاحظه وامضای اسنادوجداول مربوط بسامان ولوازم لیلیه که توسط معلمین مربوط تهیه شده وسپرد ن آن بمدیریت.

٤٨ـ همکاری مستقیم بامعلمین لیلیه د رحل مشکلات درسی شاګردان.

٤٩ ـ اتخاذروش عاقلانه درتقویت وایجاد عوامل اخلاقی در ذهن شاګردان، دینداری، نوع دوستی ،وطن خواهی ، برادری ، مساوات ، راستی ، راستګوئی پاکیزګی، اتفاق وامثال آن .

٥٠ـ مراقبت صحیح واطمینان بخش درنګاهداشت ابنیه وجمیع سامان ولوازم لیلیه .

٥١ـ سرمعلم ازمیان معلمین

دتجربی اوښی سابقی خاوندوی، لکه چیرته په منځنیو (متوسطو) اولیسو کښې دزده کوونکیو شمیر پنځوسو تنوته ورسیزی یاله هغــه څخه ډیر اوزیات شی نودهغود شمیرپه تناسب به یوسرښوونکی اویا ډیرسرښوونکی مقرر کړای شی، سرښوونکی دمدیر دامراوتشخیص نــه وروسته دځینو هغود ندواووظیفودا جرا دپاره چه دمد یرانو ،مرستیالانــو اونګرانانو یعنی کتونکو دپاره تاکل شــوی وی اقدام کولای شی.

تبصره :

سربیره په پورتنیو مو ادودښوونځی مد یرکولای شی چه دځینو ځــینو ورسپارلوشیو دندوڅخه دځینو اجرا دښوونځی مرستیا ل یا سرښوونکی ته پریږدی.

مجرب ونیکو سابقهٔ مکتب انتخاب میشود، هرگاه درمتوسطه هاولیسه ها تعدادطلاب به پنجصد نفربرسد یااز آن تجاوز کند بتناسب تعداد یك سرمعلم یابیشتر مقــرر خواهدشد.

سرمعلمین دراجرای برخی از وظایف که برای مدیران، معاونین ونگرانها تعیین بتشخیص وامر مدیر اقدام خواهند کرد.

تبصره:

برعــلاوه مواد فــوق الذکــر مدیــر مکتب میتوا ند اجرا ی بعضی از وظایف محولــهٔ خــود را بمعاون سرمعلم مکتب واگذارشود.

څلورم فصل

دښوونکی وظیفی او صلاحیت :

دښوونکی او (ښوونکې) دندی او صلاحیت نظر هغــومهمواودرندو

وظایف وصلاحیت معلــم:

وظایف وصلاحیت معلم و(معلمه) نظر بوظایف مهم وسنګین معنوی

معنوی وظیفوته چه دهغو په غاړو شویدی په دې دول دی:

۵۲ـ دښوونی اوروزنی داصولو سره سم په صحیح اومعقوله طریقه دزده کوونکی ذهنی قوا په کار اچول اوپه هغه کښې دتل دپاردکار او فعالیت سره مینه پیدا کول.

۵۳ـ د تلقین اوتذکر په وسیله دښوخویونو تقویه کول.

۵۴ـ دهمیشه دپاره دډینی، اجتماعی انفرادی او نورو ښوملکاتو دمبانیو دتینګولو دپاره تینګ زیارایستل.

۵۵ـ دهغو چاروعادت نیولو څخه دزده کوونکیو په تینګه منع کول چه هغه ددین اواخلاقو څخه منافی وی.

۵۶ـ دښوونـــی اوروزنی د اصولوسره سم په تولګیو کښې دحقیقی انضباط برقرارسا تل.

۵۷ ـ ښوونکی ښائی دخپل تدریس په وخت کښې دخپلې افادی په باره کښې پاملرنه وکړی اودی ته متوجه وی چه په تولګی کښې تول زده کوونکی دی دده په درس کې بد وش او نهاده شده از ینقرار است:

۵۲ ـ بکـار انداخـتن قوای ذهـنی شاګردان بـطریـق صحیح ومعقول تشویق او بکـار و فعـالیـت مـداوم طبـق اصول تعلیم وتربیه.

۵۳ ـ تقویـت خصا ئل نیکو بوسیلهٔ تلقین وتذکر.

۵۴ ـ مجا هـدت دایـم در استحکـام مبـانی دینی، وطـنی اجتماعی، انفرادی وسائـرملکات فاضله.

۵۵ـ منع جدی متعلمین از اعتیاد بکارهای منافی دین واخلاق.

۵۶ ـ برقراری انضباط حقیقی درصنف مطـابـق قواعدتعلیـم وتربیـه.

۵۷ـ افادهٔ صحیح درس وتوجه باینکه عموم شاګردان آنرا بیاموزند

باندی پوه شی. دامنظور او مطلب باید په مخکښې دچمتووالی (ددرس دتیاری) په وسیله لاس ته راوړی.

۵۸ ـ په تعلیمی کال کښې دتاکلی پروګرام دمواد وپه صحیح اومنطقی ډول ویشل.

۵۹ـ دزده کوونکیو څخه دتیرولوستل شویو پوښتنه کول اوپه مخصوص دفتر کښې دلاس ته راغلونومروښتول په داسی ډول چه د قدرت سره سم له تولو دزده کونکیو څخه په پوره اندازه پوښتنه شوی وی اوهغوی فعالیت ته اړکړای شوی وی.

۶۰ ـ دصحیح اوعملی درس په ښودنه کښې دمخه چمتووالی اوتیاری.

۶۱ ـ دزده کوونکیود بدن، آغوستن اود تحصیل دلوازمو په نظافت اودصحی اوضاعو په ساتنه کښې تل تینګښت مراقبت او پاملرنه.

۶۲ ـ دتوان اوقدرت سره سم په ښوونځی کښې د ننه اود باندی دزده کوونکیود اخلاقی اوضاعو پاملرنه اومراقبت اوپه مستقیم ډول این منظور باید بوسیلهٔ آمادګی قبلی (تیاری درس) تأمین ګردد.

۵۸ ـ تقسیم صحیح و منطقی مواد پروګرام مقرره در طول سال تعلیمی.

۵۹ـ پرسش دروس خوانده شده در جریان سال تعلیمی از شاګردان وثبت نمرات حاصله در دفتر مخصوص بقسمیکه حتی المقدور عموم شاګردان بیك اندازه مورد پرسش واقع وبفعالیت وادار شده باشند.

۶۰ـ آمادګی قبلی درارائه صحیح وعملی درس.

۶۱ـ مراقبت جدی و مداوم درحفظ نظافت بدن، لباس ولوازم تحصیل واوضاع صحی متعلمین.

۶۲ـ مراقبت اوضاع اخلاقی متعلمین دردا خل وخارج مکتب باندازهٔ مقدورو کوشش دررفع نقایص

اویاد بنوونځی دادارې له خوا
د هغود نقایصو اوعیبونـود لـرې
کولودپاره هاند او کوښښ کول .

٦٣ـ دهغوهدایتونو په صحیح
ډول اجراکول چه دآمرینولهخواورکړ
شوی وی لکه عمومی کتنه اونگرانی ،
دتولگی نگرانی اوپه امتحانو نـواو
از مویښونگرانی اوممیزی ،دزده
کوونکیو دحاضری دتل دپاره تینگه
پاملرنه اومراقبت ، دبنوونځی اداری
ته گټورواوعلمی نظریو اوپیشنهادونو
وړاندی کـول اویادبنـوونکیو
په مجلس کښې دهغوطرح کول .

٦٤ـ زده کوونکیوته د صنفی او
کور نیوند واو وظیفوورکول او
د درسی دوخت نه باندی د هغـو
اصلاح کول ، زده کوونکیوته دهغو
نقصانونه ورترغوزه کول او هغوته
دسمی اوصحیح لیاری ښوول .

٦٥ـ د صنفی تعلیـم د معیار په
کتابونو کښې د هغودورځنیولوستل
شویودرسونودرج کول .

ومعـایب مستقیماً یـاازراه ادارهٔ
مکتب .

٦٣ـاجرای صحیح هدایاتی ازطرف
آمرین داده شود ازقبیل نگرانی
عمومی ، نگرانی صنف ، نگـرانی
وممیزی درامتحانات ، مراقبت
جدی ومستمرازحاضری متعلمین
ارائهٔ نظریات وپیشنهادهای مفید
وعلمی به ادارهٔ مکتب با طرح آن
درمجلس معلمین .

٦٤ـدادن وظایف صنفی وخانگی
بشاگردان واصلاح آن در خارج
وقت درس ، گوشزد نمودن
نقـایص طلاب ونشان دادن راه
صحیح .

٦٥ـدرج نمودن مقدارخواندگی
یـومیه در مـکتب معیـار تعلیم
صنف .

٦٦ - د لمبرو نو په ور کولو کښې ددې دپاره ډیره پاملرنه اودقت کول چه لمبرونه دحقیقت او استحقاق له مخې ور کړای شی ، دامتحان په جدولو نو کښې دلمبرونو درج کولو نه وروسته هیڅوك داصلاح اودنظر دتجدید حق نه لري مګر دپلتنې په اثر اودښوونځي د آمر دوړاندې .

٦٧ - په هرودوو میاشتو کښې په لیکلي ډول د مربوطو ټولګیو د کمزورو اوضعیفو زده کوونکو په باره کښې خبرور کول ، اوزده کوونکي اویا زده کوونکې پرې نږدې چه دهغو څخه د ښوونځي د نظم او دسپلین څخه مخالف کاروشي او یاد اخلاقو او روزنې داصولو څخه مخالف لف کار وکړي . ښوونکي مکلف دی چه دموضوع څخه دښوونځي اداري ته په لیکلي ډول خبرور کړي .

٦٨ - د تهذیب دلمبرونو په تاکلو کښې دتهذیب اوروزنې دلایحې مقررا تو دقیق مراقبت کول .

٦٦ - دقت کامل دراعطای نمره تا ازروی حقیقت واستحقاق دا ده شود بعدازدرج نمره درجدا ول امتحان هیچکس حق تجدید نظرویا اصلاح را ندا ردمګردراثرتفتیش وحضور آمر مکتب .

٦٧ - اطلاع کتبی دربارهٔ متعلمین ضعیف صنوف مربوطه یکمراتبه درهردوماه وهکذادرمواردیکه از متعلم ویا متعلمه حرکات مخالف نظم د سپلین مکتب سربزند ویا مخالف اخلاق وتربیه باشد معلم مکلف است تا ازموضوع اداره مکتب راکتباً مطلع گرداند .

٦٨ - رعایت دقیق مقررات لایحه تهذیب و تربیه در تعیین نمرهٔ تهذیب

۶۹ ـ دعمومی رخصتیو دخلاصیدلو نـه ور وسته لزلس ورځی دمخه ښوونځی ته حاضریدل اودکال دکار پروګرام په ترتیب کښې دادا ری سره همکاری کول او دنارو غا نو او مشروطانو امتحان اخیستل .

۷۰ـ دتولګی کتو ونکی او نګران دمربوطه وښوونکیو څخه داداری په واسطه انتخابـولای شی . باید حتی الامکان داکـو ښښ وشی چه نګران پـه ټولګی کښې دیو مضمون درس ورکړی.

تبصره :

نګران باید په یوه دوره کښې څپل زده کوونکی تعقیب کړی.

دنګران کتونـکی دندی په لاندی ډول دی :

(الف) دحاضری مراقبت او پاملرنه.

(ب) دکالنی امتحان له مخه دمربوط ټولګی دزده کوونکیو د تعلیمی کال د فیصدی حاضری دقیق ترتیب.

(ج) په ښوونځی کښې د ننه او

۶۹ـ حضور بمکتب اقلاً ده روز قبل از پایـان تعطیـلات عمـومی وهمکاری با اداره درترتیب پروګرام کار سال واخذ امتحان مـریضان ومشروطان .

۷۰ـ نګران صنف از میان معلمین مربوط توسط ادارهٔ مکتب انتخاب میشود . حتی الامکان باید کوشش شود که نګران مضمونی را درصنف مربوطه تدریس کند.

تبصره :

نګران حتی الامکان دریك دوره متعلمین خـود را تعقیب نمـا یند

وظایف نګران از اینقرا راست :

الف ـ مراقبت حاضری .

ب ـ ترتیب دقیق فیصدی حاضری سال تعلیمی متعلمین صنوف مربوطه از امتحان سالانه .

ج ـ مراقبت اوضاع وحرکات اخلاقی

حتی الامکان دښو ونځی څخه دباندی
دزده کړونکی د اخلاقی او ضا عو
اوحرکتو نو مراقبت او پاملرنه کول
(د) دسوانحو د کارت تنظیم او تکمیل.
ه) بیله تو ز لو او رانو لو څخه په
عمومی جدول کښې په ډیر دقت سره
دامتحان دلمبرونو ثبتول .
(و) دتعلیما تنامی سره سم دلمبرونو
داوسط رعایت سره د امتحا نو
دنتیجی تا کل .
(۷۱) د لیلیه ښو ونکو دنده او
وظیفه دجلاترتیب شوی لایحی سره
سمه اجرا او عملی کیزی .

متعلم درداخل وحتی الا مکان
خارج مکتب .
د-تنظیم وتکمیل کارت سوانح .
هـ ثبت نمرات امتحان درجداول
بـدقت بسیار بـدون گل وتراش.
و- تعیین نتیجهٔ امتحـانات بارعایت
او سط نـمـرات مـطـا بـق
تعلیما تنامه .
۷۱-وظیفهٔ معلمین لیلیه مطابق لایحهٔ
مرتبه جد اگـانه تعمیل و اجرا
میگردد.

پنځم فصل

دښو ونکو مجلس :

۷۲ــ دتعلیمو نو دبررسی او پرمخ
تګ او دزده کو نکیو داخلاقی او
تربیتی چارو داصلاح او دښو ونکی
دعمومی نقایصو دلری کولو دپاره
دښو ونکیو مجلسونه جـوړیـزی .
۷۳ــ په تعلیمی کال کښې ددی
مجلسونو لږ حد څلور واړه دی ، دری

مجلس معلمین :

۷۲-برای بررسی تعلیمات و پیشرفت
آن واصلاح امور اخلاقی و تربیتی
شاگردان ورفع نقایص عمومی مکتب
مجالس معلمین دایر میشود.
۷۳ــ حد اقل تعداد این مجالس
در سال تعلیمی چهار دفعه است .
سه بار آن بعد ازختم هر یک از

د افغانستان د ثانوی

اومسلکی ښوونځیو تعلیماتنامه

لومړی فصل

مقرات او تشکیلات:

الف: دښوونځیو دولونه:

۱ـ دابتدائی دوری په پای کښې تعلیمونه په دوو ډولو وینبل کیږی:

۱ـ عمومی تعلیمونه.

۲ـ مسلکی تعلیمونه.

هغه ښوونځی چه دهغو هدف عمومی تعلیمات یا اکادمیک وی ثانوی اوهغه چه یوه خاصه رشته په نظر کښې لری او متعلم په هغو کښې اختصاصی معلومات لاس ته راولی

مقرات و تشکیلات:

الف: اقسام مکتب:

۱ـ درپایان دورهٔ ابتدائی تعلیمات بدونوع منقسم میشود:

اول ـ تعلیمات عمومی.

دوم ـ تعلیمات مسلکی.

مکاتبیکه هدف آن تعلیمات عمومی یااکادمیک است ثانوی و آنهائیکه رشتهٔ خاصی رامنظور داشته و متعلم درآنجا معلومات اختصاصی فرامیگیرد مکاتب مسلکی نامیده

وارده د غه مجلس د هر درې گونې امتحان نه وروسته او په خلورم وارد کالنې امتحان څخه وړاندې په امتحان کښې دشمول د حق د تاکلو د پاره جوړيږي.

۷٤ ـ دښوونځيو اداري کولای شي چه د تعليمي کال په مختانفو وختونو کښې د «۷۲» مادې د منظور داچرا کولو د پاره مجلسونه جوړ کړي.

۷۵ ـ د ښوونکيو د مجلسونو د کار ترتيب په پورته زمينو کښې په دې ډول دی:

الف ـ په تدريس کښې د توحيد روش او د هغو مضمونو پرمخ بيول چه پخپلو کښې سره ارتباط لري.

ب ـ د ښوونکو د تدريسي مشکلاتو لرې کول.

ج ـ د ښوونکو په واسطه د درسونو د پرمخ تګ په باره کښې د گټورو او علمي پيشنهادا تو وړاندې کول.

د ـ په ښوونځي کښې د نه انضباط د برقرارولو د پاره د مقرراتو وضع کول او د تهذيب د لمبر په باره کښې نظريه خرگندول.

امتحانات سالانه بـرای تعيين حق شمول امتحان منعقد ميگردد.

۷٤ـ ادارات مکاتب ميتوانـد در اوقات مختلف سال تعليمی مجالس برای اجرای منظور های متذکره مادهٔ (۷۲) دائرسازند.

۷۵ـ ترتيب کار مجالس معلمين در زمينه های فوق ازاينقرار است:

الف ـ توحيـد روش در تـدريس وپيشبرد مضامينيکه مستقيماً بهم ارتباط دارند.

ب ـ رفع مشکلات تدريس معلمين.

ج ـ تقديم پيشنهادهای مفيد وعلمی دربارهٔ پيشرفت دروس توسط معلمين.

د ـ وضع مقررات برای برقراری انضبـاط درداخل مـکتب وابراز نـظر دربـارهٔ نـمرهٔ تـهـذيب وتربيه.

هـ ـ دانضباطی ناخاپو پیښو اوځینو فوق العاده چارو بررسی او دهغو په خصوص کښې دفیصلی صادرول.

و ـ دغښی اوهغوزده کړونکی په باره کښې نظریه څرګندول چه ددوو کلونو څخه ډیرنا کام پاته شوی وی.

ز ـ دسپوړت او اجتماعی فعالیتونو اوصحی چاروا ونورو دپرمخ تګ په باره کښې دتصویبونو اخیستل.

۷۶ ـ دښو ونکو مجلس دمدیر دریاست او دهغه په غیاب کښې دمرستیال یاسرښوونکی اویاددوی دقانونی وکیل دنظر لاندې جوړیزی.

۷۷ ـ تصویب په کثرت صورت نیسی، درأیو دیروالی یعنی دمجلس دشاملینو دنیم شمیر په اندازه سربیره په یورئیس دمجلس رئیس دوه رأی لری اود مربوطه ټولګی کتونکی ځکران هم په تهذیبی چارو کښې دوه رأی لری.

۷۸ ـ مدیریادهغه قانونی وکیل دی اول داطلاع دکتاب په واسطه د هـ ـ بررسی بعضی امورفوق العاده وحوادث غیرمترقبهٔ انضباطی وصدورفیصله درمورد آن.

و ـ ابرازنظر دربارهٔ اخراج متعلمین غښی، ناکامان دوساله وبیشتر از آن.

ز ـ اتخاذ تصاویب دربارهٔ پیشرفت سپورت، فعالیت های اجتماعی امورصحی وامثال آن.

۷۶ ـ مجلس معلمین تحت ریاست مدیر ودرغیاب او زیرنظر معاون یاسرمعلم یاوکیل قانونی ایشان دائر میګردد.

۷۷ ـ تصویب به کثرت آراء صورت میګیرد. کثرت آراء یعنی نصف تعداد آرای شاملین مجلس بعلاوه یک رئیس مجلس دارای دورأی ونګران صنف مربوطه در امور تهذیبی نیزدارای دورأی میباشد.

۷۸ ـ مدیریاوکیل قانونی او سبب انعقاد مجلس راقبلاً توسط کتاب

مجلس دانعقاد څخه نارینه اوښځو ښوونکو ته خبرورکړی دروزنی هیئتو نه موظف دی چه په تاکلی وخت کښې انجمن ته حاضر شی .

۷۹ ـ دمجلس منشی چه دهرکال په ابتداء کښې دښوونکو دانجمن له خوا تاکل کیږی دمجلسو نو خلاصه دښوونکو دمجلسونو په مخصوص کتاب کښې ثبت کړی.

۸۰ـ دمجلس تصویبونه په هغه صورت کښې چه دښوونځی داداری داختیاراتو څخه تجاوز ونه کړی داجراوړدی؛ اوکه نه وی نو دهدایت داخیستلو دپاره پورته مقاماتوته راجع کیږی .

اطلاع باستحضار معلمین ومعلمات برساند. هیأت تربیتی موظفنددر وقت معین بانجمن حاضر گردند.

۷۹ ـ منشی مجلس که درابتدای هر سال از طرف انجمن معلمین تعیین میگردد خلاصهٔ جلسات را در کتاب مخصوص مجالس معلمین ثبت بنماید .

۸۰ـ تصاویب مجلس در صورت عدم تجاوز از اختیارات ادارهٔ مکتب مرعی الاجراست والا برای کسب هدایت بمقامات بلند تر ارجاع میگردد .

شپږم فصل

دزده کوونکیو هلکانو او نجونو دشمول شرطونه :

شرایط شمول متعلم ومتعلمه:

۸۱ - په اوومه تولګی کښې تر ۱۶او۱۷ کلن هلک چه ظاهراً مساعد ولیدل شی شامل دی شی او په همدی صورت په لورتولګیو کښې هم اجراآت وشی

۸۱ـ سن شمول بصنف هفتم ۱۶و ۱۷ ساله میبا شد د رصورتیکه ظاهراً مساعد معلوم شود .

وبه همین صورت به صنوف بالا نیز معامله شود.

۸۲ـ په پورته تولګیو کښې په پورته اساس حسابولای او دایستلو او اخراج دلایحو سره سم به مربوطه کلونه دهر یو تولګی هغه تولګی سره چه د بحث موضوع ده برابری ونه لری نو دا یستلو دلا یحی سره سم به په دی زمینه کښې اقدام وشی .

تبصره :

نظر دمملکت ځینو هغو نقاطو ته چه په هغو کښې منظمو تعلیمونه کافی تحول ندی مونډلی که له دغو رازمنطقو څخه یو زده کوونکی چه د هغه عمر د «۱۵» کلونو څخه د یروی مراجعه وکړی هغه مستثنی دی په مرکز کښې دریاستونو په امر او په اطرافو کښې د معارف دمدیرانو په صلاحیت په تولګی کښې منل کیږی، دهغو په اخراج کښې به هم دهمدې ترتیب رعایت وکړای شی .

۸۳ـ دابتدائی مکملی دوری درسمی شهادت نامی لرل .

۸٤ـ باید لاندی سندونه دشمول په

۸۲ـ درصنوف بالا باساس فوق محاسبه ومطابق به لایحهٔ اخراج سنین مربوطه بهر یک ازصنوف منظورخواهد شدباین معنی که اگر سن متعلم یا متعلمه باصنف موضوع بحث مطابقت نداشته باشد حسب لایحهٔ اخراج درزمینه اقدام بعمل خواهد آمد .

تبصره :

نظر بمقتضیات بعضی از نقاط مملکت که تعلیمات منظم درآن تحول کافی نیافته هرگاه متعلمی بیشتر ازسن (۱۵) مراجعه کند استثناءً درمرکز به امر ریاست هادر اطراف بصلاحیت مدیر های معارف درصنف پذیرفته میشوند. در مورد اخراج ایشان نیز همین ترتیب رعایت خواهدشد .

۸۳ـ داشتن شهادتنامهٔ رسمی دورهٔ مکمل ابتدائی .

۸٤ـ اسناد ذیل باید حین شمول

PROPERTY OF AKU

وخت کښې د ثا نـوی او مسلکی
ښو ونځيو اداروته وښودلای شی .
د نفوس تـذکره (دمتعلمـا توزده
کوونکيو په مورد کښې ضرورت
نه اری) دهغې دروغتيا تصديق او
دهغی دولی ياقا نو نی وکيل ليـکل
شوی رضا ئيت نـامـه.

۸۵ ــ هغه ا شخاص چـه ښه
سابقه لری او په معقول عـذ ر
د ښوونځی څخه وتلی وی د عمر
دموافقت اود رسمی سند دښوولو
په صورت کښې بيامجدداً دتحصيل
د پاره منلای شی (په مرکز کښې
دپلتنی دريا ست په امر اوپه ولايا تو
کښې دمعا رف دمديرانو په امر .)

۸۶ــ دزده کوونکيو نجو نو اوهلکانو
تغير اوتبديل په دی ترتيب کيږی:

الف ــ نقل مکانی زده کوو نکيو
نجونی اوهلکا ن تبديلی دسه پار چه
په اساس .

ب ــ په مرکز اوولا ياتو کښې
د هری منطقی د تعليمی کال په سر
کښې او ددوارو ښو ونځيو په مو افقه.

ج ــ د غير مسلکی ښوو نځيو
باادارات مکا تب ثا نوی و مسلکی
ارائه گردد .

تذکرهٔ نفوس (در مورد متعلما ت
ضرورت ندارد) تصديق صحت،
رضا يتنا مهٔ کتبی و لی يا وکـيل
قا نونی او .

۸۵ـ کسا نيکه دارا ی سا بقهٔ نيک
بوده ونظر به عذر معقولی ازمکتب
خارج شده انددرصورت موافقت
سن و ارائهٔ سند رسمی تحصيـل
مجدداً پذ يرفته ميشونـد . (د ر
مرکز به امر ريا ست تفتيش و در
ولايات بامرمديريت های معارف).

۸۶ ـ تغيير و تبـد يـل متعلمين و
متعلما ت بد ين ترتيب صـورت
ميگيرد :

ا لف ــ متعلمين يا متعلمات نقل
مکا نی باساس سه پارچه تبديلی.

ب ــ درمرکز وولايات درآغا ز
سال تعليمی هر منطقه وبه موافقت
مکتبين .

ج ــ درصورت تبديل از مکا تب

څخه مسلکی ښوونځی ته د تبدیلی په صورت کښې د تیرکال داختصاص د مضمونو دا متحان تیرول سربیره په هغو اختصاصی مضمونو چه په تیرو کلونو کښې لوستل شوی دی حتمی اوضروری دی. او د مسلکی څخه غیر مسلکی ته دهغی ټولګی د تیرکال د ټولو مضمونو په امتحان کښې بریالیتوب چه دزده کوونکی د ټولګی سره برابر اوسعادل وی .

د ـ په مسلکی ښوونځیو کښې پرته له لومړی کال څخه هم په دی شرط چه په معقول عذر مشروط وی تبدیلی نشی کیدلای. مګر پروګرامونو دهم آهنګی په صورت کښې .

۸۷ـ په لیلیه ښو و نځی کښې داخلیدل دلیلیو دجلا لایحې سره سم صورت نیسی .

غیر مسلکی به مسلکی ، ګذرانیدن امتحان مضامین اختصاصی مال ماقبل به اضافه مضامین اختصاصی که درسالهای پیشتر خوانده شده حتمی استوازمسلکی بغیر مسلکی کامیابی درامتحان جمیع مضامین سال ماقبل صنف معادل متعلم .

د ـ بین مکاتب مسلکی با ستثنای سال اول آنهم مشروط به عذر معقول تغییرو تبدیل صورت نمیپذیرد؛ مګر در صورت هم آهنګی پروګرامها .

۸۷ ـ شمول بمکاتب لیلیه مطابق لوایح جدا ګانهٔ لیلیه ها صورت میګیرد.

اووم فصل

صحی چاری :

۸۸ـ دمعارف صحی چاری عبارت دی له :

الف ـ دزده کوونکیو صحی کتنی.

امور صحی :

۸۸ ـ امور صحی معارف عبارت است از :

الف ـ معاینات طبی شاګردان .

ب ـ دوړیا داروګانو او استراحت په وسیله د ناروغانو علاج .

ج ـ د ښوو نځیو اداروته د زده کوونکیو د نظافت د مراعات په خصوص کښې هدایتونه ورکول .

د ـ د چینلو د اوبو حفظ الصحه .

هـ ـ د خورلو انواع .

و ـ د پودرو تطبیقات ، د خونو بیت الخلاګانو ، حمامونو او د راغوندیدځایو پاکساتل .

ز ـ د مختلفو واکسینا سیونو په وسیله پوری کید و نکو اوساری ناروغتیا ګانو مخ نیول (د دی منظور د تأمین او ترسره کولو د پاره دی د لاندی مواد وسره سم رفتار وشی :)

ورځنی ښوو نځی :

۸۹ ـ نوی شامل د ونکی زده کوونکی او نور زده کوونکی هلکان او نجونی دی اقلاً په کال کښې یو وار د موظف طبیب په واسطه وکتلای شی .

۹۰ ـ د لیلیی او نهاری نارینه زده کوونکی مکلف دی چه د سر وینښتان لنډ وساتی .

ب ـ معالجهٔ مریضان بوسیلهٔ دادن ادویهٔ مجانی واستراحت .

ج ـ هدایت باداراتِ مکاتب در رعایت نظافت طلاب .

د ـ حفظ الصحهٔ آب آشامیدنی .

هـ انواع خوراك .

و ـ تطبیقات پودر ، نظافت اطاقها بیت الخلاها ، حمام وجاهای اجتماع .

ز ـ جلوګیری امراض ساری بوسیلهٔ واکسیناسیون های مختلف (برای تأمین این منظور هاطبق مواد ذیل رفتار شود :)

مکاتب نهاری :

۸۹ ـ طلاب جدید الشمول حین ورود وبقیهٔ متعلمین ومتعلمات اقلاً یکبار درسال توسط طبیب موظف معاینه طبی شوند .

۹۰ ـ متعلمین مکاتب ذکور نهاری ولیلی مکلف اند که موی سر خود را کوتاه نگاهدارند .

۹۱ ـ نارو غه زده کو و نکی دښو ونځیو دادارو له خوا په مرکز کښې د معارف سرطبابت ته او په ولایاتو کښې صحیه مدیریتونو ته لیږل کیږی . نارو غان دطبیبانو په وسیله دعلاج لاندی نیول کیږی، که مرض پوری کیدونکی اوساری وی نو په دغه صورت کښې دی ښو ونځیو ادارو ته داقتضاء سره هدایت صادرشی .

صحی اداری کولای شی چه ناروغ زده کوونکی داساسی علاج د پاره اختصاصی خانګواوشعبو ته وسپاری .

۹۲ـ په ساری ناروغیو هغه اختیه مریضان چه په شفاخانه کښې نه بستری کیږی دښو ونځیو ادارو ته دهدایت درا رسیدلو سرتر جوړید لو پوری پخپل کور کښې یوازی کولای اوسا تلای شی .

لیلی ښوونځی :

۹۳ـ که ممکنه وی نو هغه لیلیه ښو ونځی چه د (۵۰۰) په شا او خوا کښې

۹۱ــ طلاب مریض توسط ادارات مکاتب درمرکز بسرطبابت معارف ودرولایات بمدیریت های صحیه ارجاع میګردند. مریض بوسیلهٔ اطبای مربوطه تحت مداوا قرار میګیرند اګر مرض ساری باشد بادارات مکاتب هدایت مقتضی صادر ګردد. ادارات صحی میتوانند متعلم مریض را بغرض معالجهٔ اساسی بشعبات اختصاصی محول دارد .

۹۲ـ مصابین امراض ساری که در شفاخانها بستری نمیشوند باصدور هدایت بادارات مکاتب درخانهٔ شخصی خود تاصحت شدن تجرید میګردند .

مکاتب لیلی :

۹۳ـ درصورت امکان هر مکتب لیلیه که درحدود (۵۰۰) نفر طلبه لیلیه داشته

زده کوونکی پکښې شامل وی یوه دا
دول شفاخانه به ولری چه اقلاً لس
بستری به ولری .

۹۴ـ دلیلیې دمامورینو دنارو غتیا په
صورت کښې دهغو یوازی اولیه علاج
دښوونځی دشفاخانی له خوا کیږی .

۹۵ ـ مو ظف طبیب دی په تاکلیو
وختونو کښې زده کوونکیو ته صحی
کنفرانسونه اودحفظ الصحه دمقرراتو
درعایت په منظور لازم هدایتونه
ورکړی اودښوونځی دادارې په
مشاهدات دی ورته ځینې صحی فلمونه
وروښیی .

۹۶ـ دهر تعلیمی کال په پای کښې
دی دلیلیې اودوزارت دمرکز شفاخانی
دمعاینه شویو خلکو اودنارو غتیا
دډولونو اودمراجعینو اوتجریدشویو
اونورو په خصوص کښې دلیلیه اداروو
دلیارې یوجامع راپور وزارت ته
وړاندې کړی . دمرکز سرطبابت دی
په مستقیم ډول دمعارف دوزارت
مربوطو خانګوته خبرورکړی .

باشد دارای یلك شفاخانه حداقل ده
بستر خواهد بود .

۹۴ ـ درصورت بیماری مامورین
لیلیه تنها تداوی اولیه آنها توسط
شفاخانهٔ مکتب اجراء میشود .

۹۵ـ طبیب موظف دراوقات معینه
کنفرانس های صحی وهدایت های
لازمه به منظور رعایت مقررات
حفظ الصحه برای شاگردان ایراد
کرده وبمشاهدات ادارهٔ مکتب
بعضی فلم های صحی رابمعرض
نمایش قرار دهد .

۹۶ـ درپایان هرسال تعیین شفاخانه
لیلیه ومرکز وزارت راپور جامعی
مشعر بر تعداد معاینه شدگان انواع
امراض ، تعداد مراجعین و تجرید
شدگان وغیره نکات مهم صحی از طریق
ادارات مکاتب لیلیه بوزارت تقدیم
دارند . سرطبابت مرکز موضوعرا
مستقیماً بشعبات مربوطهٔ وزارت معارف
اطلاع دهد .

اتم فصل

اجتماعی فعالیتونه

۹۷- سربیره په هغه ښوونه اوروزنه چه د تدریس په وخت کښې زده کوونکیو ته ور کول کیږی داخبره لازمه ده چه د ښوونځیو د درسی وختونو څخه د باندی عموماً او په لیلیو کښې خصوصاً دا ډول ترتیبات و نیول شی چه دهغو په اثر دا ډول ښه خوی و نه چه انفرادی او اجتماعی ژوند کښې دهغو د پاره ضرور او لازم دی زده کړی دا معنوی اصول عبارت دی له :

الف ــ تدین.

ب ــ شاه دوستی .

ج ــ وطن خواهی .

د ــ ایثار.

هـ ــ دمور او پلار ، مربیانو او ملګرو مینه او احترام .

و ــ نوع دوستی.

ز ــ د خپلو وطن والو سره د مرستی د حس تقویه کول او د مملکت د اجتماعی چارو په بهبود کښې

فعالیتهای اجتماعی

۹۷- علاوه بر تعلیم و تربیتی که حین تدریس طلاب القاء میشود لازمست درخارج اوقات درسی مکاتب عموماً و در لیلیه ها خصوصاً ترتیباتی اتخاذ شود تا شاگردان اعتیادات بهتری را که در امور زندگی انفرادی و اجتماعی ضروریست کسب نمایند .

این اصل های معنوی عبارتند از :

الف ــ تدین.

ب ــ شاه دوستی .

ج ــ وطن خواهی .

د ــ ایثار .

هـ ــ احترام و دوستی والدین، مربیان و همقطاران .

و ــ نوع دوستی .

ز ــ تقویه حس معاونت نسبت به هموطنان و اشتراك در بهبود امور

مسلکی نومیږی .

۲ ـ ثانوی ښوونځی دوه‌دوری لری. لومړی دوره‌یعنی (۷ـ۸ ـ ۹) صنفونه ، دوهمه دوره‌اویااعدادیه یعنی (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) صنفونه .

هغه ثانوی ښوونځی چه نظر ځینو مقتضیاتوته یوازی اول دوره لری (متوسطه)یعنی منځنی او که‌نه وی (لیسه) بلل کیږی.

۳ ـ دمسلکی ښوونځیو هدف داختصاصی‌رشتواو مسلکونودپاره د«زدکړیو»شا گردانو روزل دی « ددوری، ویـش ئـی کـت مـت» دثا نـوی ښوو نځیوغو نـدی وی (۷ـ۸ ـ ۹) صنفو نوته لومړی او (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) صنفو نوته مسلکی دوهمه دوره ویل کیږی .

ب ـ اداری اوتعلیمی هیئتو نـه :

٤ ـ دثانوی‌اومسلکی ښوونځیو اداری هیئتونه په مدیر، مر ستیال مامـو رینو، دمحـاسبی یعنی‌شمیر په سر کاتبانواو کاتبانواوصحی مامو رینو میشوند.

۲ـ مکاتب ثا نـوی دارای دو دوره میبـا شند ـ دورهٔ اول یعنی صنوف (۷ـ۸ـ۹) دورهٔ دوم ویـا اعدادیه‌صنوف(۱۰ـ۱۱ـ۱۲)

مکاتب ثانوی که نظربه بعضی مقتضیات تنها دارای‌دورهٔ اول باشند (متوسطه) والالیسه‌خوانده‌میشوند.

۳ـ هدف‌مکاتب مسلکی‌تربیت شاگـردان است بـرای مسالـک ورشته‌های اختصاصی تقسیم‌دوره عیناً مانند مکاتب ثانوی میباشد.

صنوف ۷ ـ ۸ ـ ۹ را دورهٔ اول‌و صنـوف ۱۰ ـ ۱۱ و ۱۲ را دورهٔ دوم مسلکی مینامند .

ب، هیـأت اداری و تعلیمي:

٤ـ هیأت‌اداری مکاتب‌ثانوی ومسلکی مشتمل است برمدیر ، معـاون،مامورین، سر کـا تـبا ن (محاسبه) کاتبان، مامورین صحی. هیأت‌تعلیمی‌متشکل است ازعموم

گډون کولو څخه د پورته منظور او مقصد په ځای کول د اجتماعی فعالیتونو په نوم یاد شوی او عبارت له دی څخه دی :

۹۸- د زده کونکیو د روغتیا او نظافت پاملرنه کول .

دښوونځی روغتیا ساتنه او خپل نظافت ته پاملرنه د هر زده کوونکی وظیفه ده سربیره پردی د مدیریت ترکتنی لاندی دی د زده کوونکیو څخه د نورو زده کوونکیو د صحی چارو او بنوونځی د نظافت د مراقبت دپاره یوه کمیته وتاکلای شی او د غه ځپله وظیفه دی اجرا کړی .

۹۹- د بنوونځی د سامان او نورو شیانو پاملرنه د هر زده کوونکی دا اخلاقی وظیفه ده چه کوم سامان او شیان چه ده ته دده داستفادی د پاره ورکړل شوی د ی د خپل شخصی مال غوندی و ګڼي او د هغو په ساتنه کښې پاملرنه وکړی .

دا د تولو وظیفو ده چه داحس په زده کوونکیو کښې تقویه او تینګ کړی (۱۱۷) ماده دی وکتله شی .

اجتماعی مملکت ، تامین منظورهای فوق بنام فعالیت های اجتماعی یاد شده وعبارتند از :

۹۸- مراقبت صحت ونظافت طلاب .

هر شاګرد موظف بحفظ صحت و مراقبت نظافت شخص خود میباشد. علاوه برین تحت نظارت مدیریت کمیته ای از طلاب بغرض مراقبت امور صحی شاګردان و نظافت مکتب تعیین شده اجرای وظیفه کند .

۹۹- مراقبت اشیا، وسامان مکتب

هر شاګرد اخلاقاً موظف است اشیا وسامانی را که تحت استفادهٔ او قرار داده اند مانند مال شخصی دانسته در حفظ و مراقبت آن بکوشد. وظیفهٔ همګان است که این احساس را در طلاب تقویت نما ینـد .

(مادهٔ ۱۱۷ ملاحظه شود)

۱۰۰ـ سیاحت اوعلمی سیل: په علمی سیل اوسیاحت پوری مربوط مقررات جلاتر تیب شویدی، دهغو څخه مقصد واقعیت سره د کتابی معلوماتو تطبیق اودوطن د ثقافت هنر، ادب، تاریخ، جغرافیی او اجتماعی اواقتصادی چاروسره ډیره آشنائی پیدا کول دی (دعلمی سیل ترتیب شوی لایحه دی په نظر کښې ونیولای شی).

۱۰۱ ـ دمعاشرت آداب: باید زده کوونکیو ته عموماً اودلیلیوزده کوونکیو ته خصوصاً دهغو چارو په شاوخوا کښې چه ناستی ولاړی ملاقات، خوراك، خبرواترو، کالیو اغوستلو، میلمستیا، تعزیت اونورو سره ربط لری علمی معلوماتو پوره توضیحات ورکړای شی.

۱۰۲ـ مرسته اوهمکاری: باید په زده کوونکیو کښې دخپلو بنی نوع اوهم قطارانو سره د مرستی حس پیدا اوتقویه کړای شی، پدی معنی چه د هر وخت چه د مرستی په ۱۰۰ـ سیاحت وسیر علمی: مقررات مربوطه بسیر وسیاحت علمی جداگانه ترتیب شده منظور ازآن تطبیق معلومات کتابی باواقعیت و شناسایی بیشتر ثقافت، هنر، ادب تاریخ، جغرافیه و امور اجتماعی واقتصادی وطن میباشد.

(لایحهٔ مرتبهٔ سیر علمی در نظر گرفته شود).

۱۰۱ ـ آداب معاشرت: بشاگردان عموماً وبطلاب لیله خصوصاً باید دراطراف امور مربوط به نشست وبرخاست، ملاقات، غذا خوردن، مصاحبه، لباس پوشیدن مهمانی، تعزیت وامثال آن معلومات علمی وتوضیحات کافی داده شود.

۱۰۲ ـ همکاری ومعاونت: در شاگرد باید حس معاونت به بنی نوع و همقطاران ایجاد وتقویه شود باین معنی که هرگاه لزوم مساعدت

ضرورت پوهشی بیله کوم فکراو تأمل څخه داجرا خپله وجدانی وظیفه وګڼی .

۱۰۳ـ دتعاونی کمیټی تاسیس: دی دپاره چه دتحصیل دپاره مهم لوازم اودخوراك ساده شیان اودغه راز نور شیان په ارزان قیمت رانیولای شی داخبره لازمه ده چه دزده کوونکیو دپاره تعاونی کمیتی جوړی او تاسیس شی .

په تعاونی کمیتو پوری مربوط مقررات مخکښې تدوین شوی دی .

ددی کمیتو اداره دزده کوونکو په واسطه دهغو پخپله پا نکه او سرمایه کیزی. البته مدیریت دهغې په پرمختګ او بهبود اودهغی دچارو دچلو لو په انتظام کښې په مستقیم او غیر مستقیم دول برخه لری دادول کمیتی دزده کوونکیو دآینده اقتصادی فعالیتو نو دپاره زمینه برابروی .

۱۰۴ـ نمایش، نطق اوخطابه: دملی ثقافت ، هنر ، ادبیاتو او رادرك کند بدون تأمل اجرای آنرا وظیفهٔ وجدانی خود بداند .

۱۰۳ ـ تأسیس کیمتهٔ تعاونی برای تهیه و توزیع لوازم مهمهٔ تحصیل بقیمت ارزان ، خوراکهای ساده وامثال آن لازمیست. کمیته های تعاونی برای طلاب تأسیس شود مقررات مربوطه به کمیته های تعاونی قبلاً تدوین شده ادارهٔ این کمیته ها توسط طلاب و بسرمایهٔ خودشان میباشد البته مدیریت در پیشرفت ، بهبودی وانتظام جریان امور آن مستقیماً یا غیر مستقیم سهم دارد اینگونه کمیته ها زمینه را برای فعالیت های اقتصادی آیندهٔ طلاب بصورت مثبت ومفید مساعد میسازد .

۱۰۴ ـ نمایش ، نطق وخطابه برای پیشرفت ادبیات، هنر، ثقافت

په دیندارۍ، شاه دوستۍ، وطن خواهۍ پورۍ مربوط اسا سونو دتینګولو او پر مختګ دپاره داخبره لازمه ده چه په ټولونځیو کښې دزده کوونکو په وسیله نمایشونه (دپوهنې نندارۍ) وشي.

دنمایشنامو ترتیب یعنی دنندارو دپاره ترتیب او د نندارو اجرادی دښوونځی دادارۍ ترکتنی لاندی (د جلالایحی سره سم) د زده کوونکیو په واسطه وشي.

زده کوونکی باید ددی فن دزده کولو په اثر دژوندانه په دګر کښې دمبارزی دپاره چه نطق او خطابی د دی فن مهم ارکان دی مجهز کړای شي.

۱۰۵ - سپورت: سر بیره پر هغه چه دسپورت دپاره په رسمی پروګرام کښې تاکل شویدی باید په فارغو وختونو خصوصاً په لیلیو کښې انفرادی او اجتماعی سپورتونه دفن دروزونکیو په مخکښې دصحی نکاتو د مراعات سره سم اجراشی په دی ترتیب دزده کوونکیو ملی واساسات مربوط بدیندارۍ شاه دوستۍ ووطنخواهۍ لازم است تا در مکاتب بوسیلهٔ شاګردان نمایش های عرفانی داده شود.

ترتیب نمایش ها واجرای آن توسط طلاب و تحت نظر ادارهٔ مکتب صورت پذیرد. «طبق لایحه جداګانه» شاګردان باید اکتساب این فن برای مبارزه در میدان زندګانی که نطق وخطابه ازمهمترین ارکان آن بشمار میرود مجهز ګردند

۱۰۵ - سپورت: علاوه برآنچه در پروګرام رسمی راجع به سپورت مقرر است در ساعت فراغت خصوصاً درلیله هاباید سپورتهای انفرادی واجتماعی تحت نظر مربیان فن بارعایت نکات صحی اجراشود.

داوزګارووختو نو ځخه صحیح او مثبته ګټه اخیستلای شی .

۱۰۶- د کتابخانی ځخه ګټه : دښوونی اوروزنی دپرمخ تګ دمهمو عواملو ځخه یو مهم عامل د کتابخانی نه صحیح ګټه اخیستل دی د ښوونځی مدیریت دی د تعلیمی هیئت په مشوره تقسیم اوقات یعنی (مهال ویش) او د کتابخانی ځخه داستفادی په خصوص کښې مقررات تنظیم کړی. لوست اود کتابو نو ځخه ګټه باید دداسی ښوونکو د نظر لاندی چه د صلاحیت خاوندان وی صورت ونیسی .

باین ترتیب ازاوقات فراغت طلاب استفاده صحیح ومثبت بعمل می آید.

۱۰۶ــ استفاده از کتابخانه : یکی ازمهمترین عوامل پیشرفت تعلیم و تربیه استفادهٔ صحیح از کتابخانه است. مدیریت مکتب بمشورهٔ هیأت تعلیمی تقسیم اوقات و مقررات مربوط با ستفاده از کتابخانه را تنظیم کند . قرائت و استفاده از کتب باید زیرنظر معلمین باصلاحیت صورت پذیرد .

نهم فصل

مکافات او مجازات

ښوونځی دروزنی ځای د ی او د ښوونځی انضباط یو تربیوی انضباط وی، زده کوونکی دخپل تحصیل په تولهدوره کښې دښوونځی دتولو قوانینو او ضوابطو پابند وی او د ښوونځی مقررات محترم شمیری هغه زده کوونکی چه خپل لیاقت او

مکافات ومجازات

مکتب محل تربیه است و انضباط مکتب انضباط تربیوی میباشد. متعلمین درطی دورهٔ تحصیل به تمام قوانین وضوابط مکتب پابندبوده ومقررات مکتبی رامحترم میشمارند .

به متعلمینیکه ابراز لیاقت نموده حسن

ښه اخلاق اوپخپلو درصونو کښې ښه پاملرنه څرګنده کړی هغو ته مکافات او هغوزده کوونکو نه چه د ښوونځی دمقرراتو سره خپله بی علاقه ګی او عدم پابندی څرګنده کړی اودښوونځی دنظم اوقوانینو رعایت نکوی هغوی ته مجازات ورکول کیږی .

الف ــ مکافات :

۱۰۷ ــ دښوونځی دافتخارپه لوحه کښې دزده کوونکی د نوم ثبت .

۱۰۸ ــ د ښوونځی د ښوونی او روزنی دهیئت له خوا د جاثزی ورکول .

۱۰۹ ــ دزده کوونکی تقدیر د تحسین ناموورکول اود افتخار د پاڼوښودل .

۱۱۰ ــ د معارف په رسمی مجله کښې د ښوونځی د ډیرښه نماینده په حیث د هغه د نوم لیکل اود هغه د عکس خپرول .

۱۱۱ ــ بی دامتحان څخه د جلاشرطونو لا ندی (د امتحان اخلاق ومراقبت خوبی رادردروس مینمایند مکافات وبه آنهائیکه عدم پابندی بمقررات مکتب نشان داده و رعایت نظم و قوانین مکتب را ننمایند جزاداده میشود .

الف ـ مکافات :

۱۰۷ ـ ثبت نام متعلم د رلوحهٔ افتخار مکتب .

۱۰۸ ـ اعطای جایزه ازطرف هیئت تعلیمی وتربیوی مکتب .

۱۰۹ ـ تقدیر متعلم ، اعطای تحسین نامه هاویاارائهٔ اوراق افتخار .

۱۱۰ ـ ثبت نام واشاعهٔ عکس بهترین نمایندهٔ مکتب درمجلهٔ رسمی معارف .

۱۱۱ ـ ارتقاء بصنف بالاترتحت شرایط جداګانه وبدون امتحان وطبق مادهٔ

د لایحی د (۱۵۱ مادې سره سم) پورته تولګی ته ارتقاء.

ب- مجازات :

۱۱۲ ــ اخطار :

دا اخطار شفاهی دی اوزده کوونکی خپل جرم ته دی دپاره ملتفت کړی چه خپل ځان اصلاح کړی .

د اخطار جزا د کوچنیو جرمونو په خصوص کښې دښوونکی او دښوونځی د اداری لــه خــوا ور کــول کیدلای شی مثلاً که زده کوونکی دخپلو ملګرو سره بنه ګوزاره نه لری یا په خپلو تعلیمونو کښې لتی او تنبلی کوی .

د تهذیب اوروزنی د لمبر تنقیص : دا دول جزا په لاندی موارد و کښې ور کول کیږی :

الف- د آمرینو اطاعت نه کول .

ب- دښوونځی سامان اولوازمو ته قصداً زیان رسول .

ج- غیر حاضری او نــاوخــته راتګ خپل عادت ګرځول .

۱۵۱- لایحهٔ امتحانــات»

ب- مجازات :

۱۱۲- اخطار : اخطــار شفاهی بوده ومتعلم رابه جــرمش ملتفت میسازد تاباصلاح آن توجه نماید، جزای اخطار در مورد جرمهــای کوچک ازطــرف معلمین وادارهٔ مکتب داده شده میتوانــد مثلاً :

اگر متعلم بارفقای خود رفتا رنیك نــداشتــه بــا شــد یا به تعلیمات خود تنبلی نمایــد .

تنقیص نمرهٔ تــربیه وتهــذیــب :

این جزا در موارد ذیل داده میشود :

الف- بــی اطاعتی بــه آمرین

ب- اضرار عمدی بــه سامــان ولوازم مکتب .

ج- اعتیاد بــه غــیر حــاضری وناوقت رسیدن .

د ـ له ښوو نځـی اویـا درس ځخه تبتیدل .

هـ ـ مضرر سمونـه اویا ممنـوع کتابونه ښوونځی تـه راوړل .

وـ پـه ښوونځی کښې دننه اویا دباندې د روزنې د مقرراتو ځخـه مخالف کارونه کول .

ز ـ هغو ځایو تـه ورتلل چـه د ښوونځی لـه خوا هغو ځایـو ته ورتګ ممنوع ګڼل شوی وی .

ح ـ د ښوونځی په محیط کښې د ننه په تعلیمی ساعت کښې خلل اچول .

ط ـ د نګرانیو او نورو هغـو وظیفو نه اجـرا کول چه د ښوونځی لـه دایرې له خوا زده کـوونکـو تـه ورسپارل کیږی .

ی ـ په مکـرر ډول د جمعـی لمانځه ته نه حاضر ېدل .

۱۱۳ ـ پـه موقتی ډول ایستل په لاندی موارد وکښې کیږی :

که یو زده کوونکی یو جرم وکړی چه په اخطار او د اخلاق د لمبرونو قطع کول هغه ته کفایت ونه کړی

د ـ ګریز از درس یـا مکتب .

هـ ـ آوردن رسمهـای مضره ویا کتب ممنوعه درمکتب .

وـ حرکـات مخالف تربیه در مکتب ویا خارج آن .

زـ رفت و آمد بجاهائیکـه از طرف مکتب ممنوع قرارداده شده.

ح ـ اخـلال در ساعت تعلیمی ودرمحیط مکتب .

ط ـ اجـرا نکردن وظائفـی کـه ازطرف دائرهٔ مکتب از قبیل نگرانی ها وغیره به متعلم سپرده میشود .

ی ـ مکرراً بـرای ادای نماز جماعت حاضر نشدن .

۱۱۳ ـ اخراج موقت درموارد ذیل داده میشود :

اگر یک متعلم مرتکب جرمی شود که به اخطار وقطع نمرهٔ اخلاق

نو په د غه صورت کښې د ښوونکو مجلس کولای شی چه د غه زده کوونکی په موقت اخراج محکوم کړی. که د غه اخراج د څوورځو دپاره وی نود ښوونځی د مدیر اختیا راو تر شلوورځو پوری د ښوونکود مجلس په فیصله اجرا کیدلای شی. اوچه د شلوورځونه د یرشی نو په ولایا تو کښې دی معارف مدیریتو نو اوپه مرکز کښې دی د معارف وزارت ته پیشنهاد وشی. دموقت اخراج تکرارد قطعی اخراج سبب کیزی.

۱۱٤- قطعی اخراج: په لاندی مواردو کښې صورت نیسی:

الف- دروزونکی هیئت په نسبت توهین اوتعدی.

ب- د مذهبی اوملی نوامیسو بی ادبی.

ج- په ښوونځی کښې دننه اویاد باندی دپاك لمنتیاځخه مخالف کارونه.

د- د ښوونځی ځخه د باندی او یاپه ښوونځی کښې دننه غلاکول.

کفایت نکند مجلس معلمین میتواند اورابه اخراج موقت محکوم سازد اگراین اخراج تاده روزباشد به اختیار مدیر مکتب وتا بیست روز به فیصلهٔ مجلس معلمین اجرا شده میتواند، هرگاه ازبیست روز تجاوز کند در ولایات به مدیریت های معارف ودرمرکز بوزارت معارف پیشنهاد شود.

تکرارا خراج موقت سبب اخراج قطعی میگردد.

۱۱٤- اخراج قطعی در موارد ذیل صورت میگیرد:

الف - توهین وتعدی نسبت به هیأت تربیوی.

ب- اسائه ادب به نوامیس مذهبی وملی.

ج- حرکات ضد عفت درمکتب یاخارج مکتب.

د- ارتکاب سرقت درداخل ویاخارج مکتب.

ه ـ جنحه یا جنایت کول.
و ـ زده کوونکی اغوا کول.
ز ـ د مکیفاتو او مسکراتو استعمال لول.

تبصره:

قطعی اخراج دموضوع په شا وخوا کښې دډیر تحقیق او تدقیق نه وروسته په مرکز کښې د ښوونځیو دارو دپیشنهاد اودوزارت د پلټنې دریاست دمنظوری په اثر او په ولایاتو کښې داداری دتصویب اودمعارف د مدیریت د مظوری دولایت د آمر د استحضاری نه وروسته صورت نیسی اوله موضوع څخه د زده کوونکی اولیاوته په لیکلی دول خبرور کول کیږی.

ه ـ ارتکاب جنحه وجنایت.
و ـ اغوای متعلمین.
ز ـ استعمال مکیفات ومسکرات.

تبصره:

اخراج قطعی بعد از تحقیق وتدقیق لا زمهٔ موضوع د رمرکز به اثر پیشنهاد ادارات مکاتب ومنظوری ریاست تفتیش ودر ولایات بعد از تصویب اداره ومنظور مدیریت معارف واستحضاریت آمر ولایت صورت میگیرد واز موضوع به او لیای متعلم اطلاع کتبی داده میشود.

لسم فصل

متفرقه:

۱۱۵ـ دز ده کوونکو هلکانو او نجونو کالی دې ډیز ساده وی، په ښوونځیو کښې دزینت او تجملی اوقیمتی شیانو استعمال بیخی اوقطعی ممنوع دی.

۱۱۶ ـ د مکتب دنجونو او هلکانو

متفرقه:

۱۱۵ـ لباس متعلم ومتعلمه نهایت ساده بوده استعمال اسباب زینت وتجملی واشیای قیمتی در مکتب کاملاً ممنوع است.

۱۱۶ـ استعمال دخانیات برای

مشتمل دی.

تعلیمی هیئتو نه له تولو معلمانو سره دمدیرانو مرستیال څخه جوړ شوی دی دوارې هیئتونه مدیر او مرستیال ته مستقیم مسئولیت لری، اومدیر په مرکز کښې دپوهنی وزارت ته اوپه ولایاتو کښې په هغو پوری مربوط د معارف مدیریتونو ته مسئول دی.

۵ ـ ښوونځیو دخپل نوعیت په اساس سربیره په نومورو هیئتونو نو یو شمیر مستخدمین هم لری.

معلمین بشمول مدیرو معاون هر دو هیأت نزد مدیرو معاون مسئولیت مستقیم دارند ومدیر د مرکز نزد وزارت معارف ودر ولایات نزد مدیریتهای معارف مربوط مسئول میباشند.

۵ ـ مکاتب بنابر نوعیت علاوه برهیأت متذکره فوق دارای یکعده مستخدمین نیز میباشند.

دوهم فصل

دمدیر صلاحیت او وظیفی :

۶ ـ دپوهنی دوزارت دتاکلو رسمی تعلیمی موضوعاتو دپروګرام دمفرداتو تطبیق.

۷ ـ دتقسیم اوقات یعنی مهال ویش تنظیم اودهریو دتخصص سره سم دتعلیمی غړیو دوظیفو تاکل.

۸ ـ په تاکلی موده کښې

وظایف وصلاحیت مدیر :

۶ ـ تطبیق مفردات پروګرام رسمی تعلیمی ومقررات موضوعهٔ وزارت معارف.

۷ ـ تنظیم تقسیم اوقات، تعیین وظیفهٔ اعضای تعلیمی طبق صلاحیت وتخصص هرکدام.

۸ ـ ایجاد ارتباط وهم آهنګی

دپاره ددخانیاتو استعمال بیخی او قطعی ممنوع دی.

۱۱۷ــ که دزده کوونکو نجونو او هلکانو دبی پراوئی په اثر دښوونځی لوازمو ته کوم تاوان اوزیان ورسیږی مسئول اشخاص د هغه تاوان او خساری په جبران مکلف دی.

۱۱۸ــ دزده کوونکی نجلی او هلک دپاره بی دښوونځی د آمر داجازی څخه وتل منع دی.

۱۱۹ــ زده کوونکی نجلی یا هلک په مستقیم ډول وزارت اویادمعارف مدیریتو نو ته دمراجعی حق نه لری مګر په هغه صورت کښې چه ښوونځی دهغه شکایت وانه وری.

۱۲۰ــ دزده کوونکی نجلی او یا هلک اویادهغو اولیاو له خوا دهدیې قبلول منع دی.

۱۲۱ ــ په تولګی کښې دننه دچایو او ډوډۍ خوړل منع دی.

د لزوم په صورت کښې ښوونځی یو نفر دنشریاتو مامورلری دنشریاتو مامور مستقیماً دمدیر یادښوونځی متعلمین ومتعلمات اکیداً ممنوع است.

۱۱۷ــ اګر خساراتی ازطرف متعلمین ویا متعلمات در اثر بی مبالاتی به لوازم مکتب میرسد اشخاص مسئول مکلف به جبران خسارات میباشند.

۱۱۸ــ خارج شدن متعلم ومتعلمه از محوطهٔ مکتب بدون اجازهٔ آمر مکتب ممنوع است.

۱۱۹ــ متعلم ویا متعلمه حق مراجعهٔ مستقیم را بوزارت یا مدیریت های معارف ندارد مګر اینکه اداره مکتب شکایت اورانشنود.

۱۲۰ــ قبول تحفه وهدیه از متعلم ومتعلمه ویااز اولیای آنها ممنوع است.

۱۲۱ــ صرف چای وطعام در داخل صنف ممنوع است.

در صورت لزوم مکاتب دارای یکنفر مامور نشریات میباشد، مامور نشریات زیر اثر مستقیم مدیر یا

دنشریې دمسئول یا صاحب امتیاز داثر لاندی وظیفه اجراکوی، دده وظیفی په لاندی ډول دی :

۱۲۲ـ دمطبوعاتو دقوانینو مراعات.

۱۲۳ـ دموسسی دا ختصاصی مرام تبلیغ .

۱۲٤ـ دمسلکی مطالبو اومضامینو خپرول په دی ډول چـه هغه د شاگردانو ددرسونو اومعلوماتی سره مرسته وکړی .

۱۲۵ـ دعلمی، ادبی، تاریخی مقالو اودطلابـو او تعلیمی هیـئتونـو دمنثورو اومنظو موآ ثار وخپرول دلوستونکو دمعلوماتو دپراختیا او اثردخاوندانو دتشویق دپاره.

۱۲٦ ـ دنورو خپرونو او نشریاتو څخه دګټورومقالواومطالبو اقتباس او ترجمه .

۱۲۷ـ په امتحانونو اوعلمی سیلونو او کنفـرانسونو او دښوونځیو په داخلی وقـایعـو اوورزشونـو او شاګردانو اوتعلیمی هیئتونو پوری دمربو طو وقـایعود ګـزارشونو خپرول .

صاحب امتیاز مسئول نشریه مکتب اجرای وظیفه میکند. و ظایف او ازاینقراراست :

۱۲۲ـ مراعات قوانین مطبوعات.

۱۲۳ـ تبلیغ مرام اختصاصی موسسه.

۱۲٤ـ نشر مطـالب ومضامین مسلکی بقسمیکه ممـد دروس ومعلومـات شاگردان باشد .

۱۲۵ـ انتشـار مقـالات علمی ادبـی ، تاریخی، آثـار منثور منظوم طلاب وهیئت تعلیمی بمنظور بسط معلومات خوانندگان وتشویق صاحبان اثر.

۱۲٦ـ اقتباس وترجمهٔ مطالب ومقالات مفیـد ازنشرات دیگر .

۱۲۷ـ انتشار گزار شهای مربوط بامتحانات سیرهای علمی، کنفرانس یا و قایع داخلی مکتب و رزش، فعالیتهای شاگردان وهیئت تعلیمی.

۱۲۸ ــ د مربوطه مقرراتو سره سم د کنفرانسونو دانعقاد اودبحث اومناظرې دمجلسونو دپاره ترتیب او دهغود پارهٔ دمراتبو برابرول .

۱۲۹ــ ددراماتیکی نمایشونو ترتیب (په صحنه کښې دتمثیل) اوددې فلمونو ښودل چه هغه دطلابو ذهنی اواخلاقی روزنی دپاره مناسب او مساعدوی. مقصد داچه زده کوونکی نجونی اوهلکان داواك نه لرې چه هرراز فلمونه وګوری مګر هغه فلمونه چه په مرکزکښې دمعارف دوزارت دمربوطې ځانګی اوپه ولایاتو کښې دمعارف دمدیریتونو له خوا دهغو دلیدلو اجازه ورکړ شوی وی .

۱۳۰ــ سربیره په معموله وکتابونو اودولتی اسنادواو دفترونو دالاندی کتابونه او دوسیې هم دمتوسطه او مسلکی او ثانوی تعلیماتو دهرې یوې موسسې داولنی ضروریاتو څخه دی او د هغو په ساتنه او پاملرنه د ښوونځی آمرین مسئول اومکلف دی :

۱۲۸ــ ترتیب انعقاد کنفرانسها تهیهٔ مطالب برای آن طبق مقررات مربوطه انعقاد مجلس بحث ومناظره.

۱۲۹ــ ترتیب نمایش های دراماتیک (تمثیل در صحنه) ونمایش فلم هائی که برای تربیهٔ ذهنی واخلاقی طلاب مساعد ومناسب باشد .

مقصود آنست که متعلمین ومتعلمات مجاز نیستند همه نوع فلم را ببینند مگر فلم هاییکه اجازهٔ دیدن آن از طرف شعبهٔ مربوطهٔ وزارت معارف در مرکز ومدیریت های معارف در اطراف صادر شده باشد.

۱۳۰ــ علاوه بر کتب معموله دفاتر اسناد دولتی کتب ودوسیه های ذیل نیز از ضروریات اولیهٔ دفتر هر کدام از موسسات تعلیمات متوسطهٔ مسلکی وثانوی میباشد ودر حفظ ومراقبت آن آمرین مکتب مسئول ومکلف اند :

۱ـ تدریسی پروګرام او تعلیماتنامی.
۲ـ د متحدالمالونو دوسیی اولایحی.
۳ـ دزده کوونکو سوانح.
٤ـ دمامورینو اوښوونکو سوانح.
٥ـ دداخل اوخارج کتاب.
٦ـ دامتحان دنتیجو کتاب.
۷ـ دتفتیش اومعاینی کتاب.
۸ـ د ښوونکو دمجلس دتصویبونو دثبت کتاب.
۹ـ دبرئ لیکو نو دثبت کتاب.
۱۰ـ دسامان دتوزیع اودویشلو کتاب.
۱۱ـ دښوونې دپرمخ تګ اودتولګیو دحاضرئ کتاب
۱۲ـ اثاثیه اوادوات.
۱۳ـ دتبدیلی دوهمه پارچه.

۱۳۱ ـ دښوونځی مدیراویاد هغه قانونی وکیل به د برطرفی او یادتبدیلی په وخت کښې په (۱۳۰) ماده کښې ذکرشوی اسناد خپل خلف ته په رسمی ډول سپاری او سند به اخلی.

۱ـ پروګرام تدریسی وتعلیماتنامه.
۲ـ دوسیهٔ متحدالمال ها ولوایح.
۳ـ سوانح متعلمین:
٤ـ سوانح معلمین ومامورین.
٥ـ کتاب داخل وخارج.
٦ـ کتاب نتایج امتحانات.
۷ـ کتاب تفتیش ومعاینه.
۸ـ کتاب ثبت تصاویب مجلس معلمین.
۹ـ کتاب ثبت شهادتنامه ها.
۱۰ـ کتاب توزیع سامان.
۱۱ـ کتاب ترقی تعلیم وحاضری صنوف.
۱۲ـ کتاب اثاثیه وادوات.
۱۳ـ پارچهٔ دوم تبدیلی.

۱۳۱ـ مدیر مکتب ویاوکیل قانونی آن درحین تبدیلی ویابرطرفی کتب واسنا دمتذکره مادهٔ (۱۳۰) رابه خلف خود رسماً تسلیم وسند حاصل میدارد.

ورسره ملی لائحی

دامتحان لایحه

ازمـوینـه (امتـحـان) عبـارت دهغه کنترول څخه دی چه دهغـه په وسیله دښو ونځیو دروزنی اوښوونی هیئتونـه دښـوونو په نتیجـو اود زده کوونکو په تعلیمی سویه څانونه پوهوی اود پوهنـی وزارت تـه دتاکلو پروګرامونو اودښوونـکو دتدریسی فعالیتو نو څخه خبرور کوی نو هرڅومره چه دامتحان په اخیستلو کښې دعدالت په اساس غـوراو سنجش وکړای شی هم هغومـره به دزده کوونکو دعلمی او تربیوی سویې په پورته بیولو کښې مرسته وشی، دمـوسسی علمی اواداری هیئت دوظیفی اووجدان لـه مخی

لایحهٔ امتحان :

امتحان عبارت از کنترولیست که بوسیـلهٔ آن هیئت هـای تعلیمی وتربیوی مکاتب ازنتیجهٔ تعلیمات وسویهٔ تعلیمی طلبه علـم آوری نموده وزارت معارف را ازتطبیق پروګرامهای موضوعه وفعالیتهای تدریسی معلمین اطلاع میدهد، پس هرقدردر ګرفتن امتحان به اساس عدالت غوروسنجش صحیح بعمل آید همانقدردر بلند برد ن سویهٔ علمی وتربیوی طلاب کمك خواهد شد، هیئت علمی واداری موسسه وظیفتاًووجداناً مکلف اندرین راه

مکلف دی چه کار ته خاصه پاملرنه وکړی او که داکارونه کړی نو دهغو زیارونـه بـه عبث اوبـایزه شی .

دازمویني او امتحان نوعیت:

۱۳۲- په مسلکی ، متوسطه اوثانوی ښوونځیو کښې امتحان په دوه ډوله اخیستل کیږی .

(الف) په تعلیمی کال کښې دنـنه ددری میاشتینـی اوشپږ میاشتینـی امتحان په نوم .

(ب) دتعلیمی کـال په پـای کښې دکالنی امتحان په نوم چه دکال په اوږده مـوده کښې دزده کووونـکو فعالیتونه اوکامیابی اونـاکامـی څرګندول .

تبصره :

په ځینو ښوونځیـو کښې نظر د هغو دمسلکی مضامینو نوعیت ته دتعلیمی کال په منځ کښې دکال په نیمائی کښې یـوازی یـو امتحـان اخیستل کیږی. ددی امتحان له نتیجی څخه چه دسمستر دامتحان په نوم یادیږی اوکالنی امتحان ددی دپاره اخیستل توجه خاصی بنمایند والا زحمات شان بهدرخواهد رفت.

نوعیت امتحان:

۱۳۲- د رمکاتب مسلکی، متـوسطه وثانوی امتحان بدوصورت اخـذ میګردد :

(الف) دربین سال تعلیمی بنام امتحان سه ماهه وششماهه .

(ب) درا خیرسال تعلیمی بنـام امتحان سالانه که فعالیت طلبه را درطول سال نشان داده کـامـیابی وناکامی اوراظاهرمیسازد.

تبصره: دربعضی مکاتب نظربه نوعیت مضامین مسلکی آن دربین سال تعلیمی تنهایك امتحان درنصف سال گرفته میشود. از نتیجه این امتحان که باسم امتحان سمستر یادمیشود وامتحان سالانه اوسط گرفته میشود تاکامیابی وناکامی متعلم ظاهر گردد . یعنـی امتحان سمسترجای امتحـا ن هـا ی

کیزی چه دزده کو ونکی کامیا بی
او ناکامي څرګندشي.
یعنی دسمسترامتحان‌ددری‌میاشتینی
اوشپږ میاشتینی‌امتحـان‌ځـای نیسی
اودهغو امتحانونو شرطونه لری او
یوازی وخت ئې تفاوت لری .
دری‌میاشتینی‌اوشپږ میاشتینی‌امتحانونه

۱۳۳ـدري میاشتینی‌اوشپږ میاشتینی
امتحان په‌لاندی‌ډول‌اخیستل کیزی.
الف ــ په تودو منطقـو کښې دری
میاشتینی امتحان‌دقوس په پنځلسم
اوشپږ میاشتینی دحوت‌په پنځلسم.
ب ــ په سـړومنطقـو کښې د ری
میاشتینی دجوزا پـه‌پنځلسم اوشپږ
میاشتینی‌دسنبلی‌په پنځلسم .
۱۳٤ــدری‌میاشتینی‌اوشپږ میاشتینی
امتحانونه دوخت پـه تنـا سب په
تحریری اویاتقریری ډول‌اخیستل
کیزی.داخبره چه دکوم مضمون
باید تحریري اودکـوم مضمون
باید تقریری امتحـان واخیستلای
شی ، دهربنیو نځی‌دښو ونکو دمجلس
په تصویب فیصله کیزی .
دا امتحانونه د ښوونـځی داداری

سه ماهه‌وشښماهه راګرفته وتمام
شرا یطآنرادارا میباشد وتنهاوقت
آن‌تفاوت دارد.

امتحانات سه ماهه وششماهه:

۱۳۳ ـ امتحان سه ماهه وششما هه
دراوقات ذیل صورت‌خواهد گرفت :
الف ـ در مناطق گرم سیرامتحان
سه ماهه در۱۵ قوس وششماهـه
در۱۵ حوت.
ب ــ درمناطق سردسیـرامتحان
سه ماهـه در۱۵ جـوزاوششماهه
در۱۵ سنبله
۱۳٤ ـ امتحانهای سـه مـاهه
وششماهه بتنا سب وقت تحریری
ویاتقریری گرفته میشـود از اینکه
کدام مضمون تحریری ویاکدام
مضمون تقریری گـرفته میشـود
موضوع به‌تصویب‌مجلس معلمین
هرمکتب فیصله گردد .
این امتحانـها تحت ادارهٔ مکتب

لانـدی اخـیستل کـیزی اوپـه دی امتحانونو کښې دښوونځی څخه دباندی نګرانان او کتونکی ضرور اولازم نه دی . لیکن دضرورت په صورت کښې دمعارف وزارت او یا دمعارف مدیریتونـه عـمومی نګران تاکی اولیزی .

۱۳۵ــ په هریوتحریری او یاتقریری امتحان کښې د لمبرمعیار لس دی اوتحریری اوتقریری لمبرونواوسط دزده کوونکی نجلی یاهلـک لاس ته راوستلی لمبرونه دی .

۱۳۶ ــ په مضمونو کښې تحریری یاتقریری سوالونوپخپله دښوونکی له خوا ترتیب کیزی او د انتخاب دپاره مدیریت ته سپارل کیزی .

۱۳۷ــ دښوونځی مدیریت دکنترول یادسوال دتغییر اوپه فـوق العاده دول دممیز دتاکلو حق لری .

۱۳۸ــ تاکلی لمبرونه په مخصوص جدول کښې ثبت کیزی .

گرفته میشود ونګرانهای خارج ازمکتب را ایجاب نمیکنـد .ولی درصورت ضرورت وزارت ویا مدیریت‌های معارف نګرانهـای عمومی راتعیین وارسال میدارد .

۱۳۵ــ معیارنمره درهرامتحان تحریری وتقریری ده است واوسط نمرات تحریری وتقریری نـمره حاصلهٔ متعلم ویامتعلمه میباشد .

۱۳۶ـ سوالات تحریری وتقریری درمضامین ازطرف خود معلم ترتیب وجهت انتخاب به مدیریت سپرده میشود .

۱۳۷ـ مدیریت مکتب حق کنترول ویا تغییر سوال وبه قسم فوق العاده تعیین ممیز راخواهدداشت .

۱۳۸ـ نمرات معینه درجـدول مخصوص ثبت گردیده وبا داره

اوپه اداره کښې ساتل کیږی. دهغو لمبرونو اوسط په کالنی امتحان کښې اهمیت لری یعنی ددری میاشتینی او شپږ میاشتینی امتحان اوسط لمبرونه اخیستل کیږی او کالنی امتحان د لمبرونو سره یوځای کولای شی او دجمع کولونه وروسته دغه ټول لمبرونه په دووتقسیمولای یعنی ویشلای شی او ددی اساس له مخی دزده کوونکی دکامیابی اوناکامی نتیجه ثبت کیږی.

تبصره: د اماده په نهائی ټولګیو کښې نه تطبیق کیږی (۱۶۳) ماده دی وکتلای شی.

۱۳۹ ــ هغه زده کوونکی چه هغوی په دری میاشتینی او شپږ میاشتینی اویا دووارو کښې ناروغه شی او یا دکوم بل معقول عذر له کبله له دی دوارو امتحانونو څخه په یو کښې نشی شاملیدلای، باید لومړی اویا دامتحان دشروع کیدلو څخه دوه ورځی وړاندی دخپل عذر او یا ناروغتیا څخه دمعالج طبیب دتصدیق سره ښوونځی اداری ته خبرورکړی. دښوونځی اداره حفظ میشود اوسط آنها در امتحان سالانه حایز اهمیت است یعنی اوسط نمرات امتحان سه ماهه وششماهه گرفته شده بانمرات امتحان سالانه جمع وهمه تقسیم (۲) میشود، روی این اساس نتیجهٔ کامیابی وناکامی متعلم تثبیت میگردد.

تبصره: این ماده درصنوف نهائی تطبیق نمیشود (ماده ۱۶۳) ملاحظه شود.

۱۳۹ـ شاگردانیکه در امتحانات سه ماهه وشش ماهه ویا درهر دو مریض میگردند ویا نظر به عذر معقول در کدام یك ازین دو امتحان شامل شده نمیتوانند باید قبلاً ویا درظرف دوروز از شروع امتحان ازمعذرت ویاموضوع بیماری خود با ارائهٔ تصدیق طبیب معالج بادارهٔ مکتب خبر بدهند.

دهغو معذورو اوناروغوزده کوونکو مکمل لست چه د هغو په خصوص کښې ټې یقین حاصل شوی وی جوړ کړی اوهمدی دمربوطو ټولګیو نګرانانو کتونکو ته خبرورکړی چه هغوی دمضمونو نو په جدولو کښې ددی ډول اشخاصو د هریو دنوم په مقابل کښې درخصت اویامریضی کلمه ولیکی .

تبصره: دعلاج کوونکو طبیبانو امضادی په مرکز کښې اول دعلاج کوونکو طبیب په سرطابت اوپه ولایاتو کښې دی دمعارف دمدیریتونو اویا محلی حاکم اویا حکمران په واسطه تصدیق کړای شی .

۱۴۰ــ دناروغوزده کوونکو امتحان دهغو دروغتیانه وروسته دمربوطه ښوونځی اداره دا ډول اشخاص په لیک مربوطه ښوونکو ته (داطلاع دکتاب په واسطه) وسپاری چه له هغوی څخه داطلاع دنیتی څخه تریوی هفتی پوری امتحان واخستلای شی .

اد ارهٔ مکاتب لست مکمل طلاب مریض ومعذوری راکه دربارهٔ آنها ایقان حاصل گردیده استتهیه و هم به نګرانهای صنوف مربوطه خبرمیدهند تادرجداول مضمون وار درمقابل اسم چنین اشخاص کلمه مریضی ویارخصت قید گردد .

تبصره : امضاءاطباء معالج درمرکز قبلاً به تصدیق سرطابت معارف ودرولایات به تصدیق مدیریت های معارف و یاحکمران محلی رسانیده شود .

۱۴۰ــ امتحان متعلمین مریض بعد ازاعادهٔ صحت آنها طبق صوابدید ادارهٔ مکاتب مربوط اخذ میگردد ادارهٔ مکتب باید اینچنین اشخاص راکتباً به معلمین مربوط توسط کتاب اطلاع محول سازند تاازآنها از تاریخ اطلاع تا یکهفته امتحان اخذ گردد .

دپروګرام د تکمیل په منظور په مضامینو کښې هم آهنګي اوارتباط پیداکول.

۹ـ دمعلمانو د تعلیم دطرز مراقبت او تعلیماتنا مو سره دهغو برابرول او معلم ا و متعلم ته لارښودنه .

۱۰ ـ دزده کړی دلوازمواو کتابونو برابرول او په تاکلو وختو نو کښې دنظافت ، صحی اوضاعو اوزده کړوبدنی روزنه.

۱۱ـ دکتابخانی، لابراتواراوپه ښوونځی پوری مربوطولوازمو څخه داستفادی صحیح مراقبت.

۱۲ـد(۷۲)مادی سردسم دښوونکیو دمجلو نوجوړول اودهغوریاست.

۱۳ ـ دتاکلی لست سره سم دتشویق د پاره لایقواو اخلاقی زده کوونکو او و رزش کار انو لوبغاړو ته ببخښش ورکول .

۱۴ ـ دامتحا نونو او ازمو ینو دقیق مراقبت اوتنظیم اودهغو نتیجه دپوهنی وزارت اویامدیریت ته لیږل.

بین مضامین مختلفه بمنظور تکمیل پروګرام درموعد معین.

۹ـ مراقبت درطرز تعلیم معلمین وهم آهنګ ساختن آن باتعلیماتنامه هاورهنمائی معلم ومتعلم .

۱۰ ـ رسیدګی به کتب ولوازم تحصیل، نظافت، اوضاع صحی تربیهٔ بدنی متعلمین دراو قات معین.

۱۱ ـ مراقبت دراستفادهٔ صحیح ازکتابخانه، لابراتوار ، لوازم مربوط مکتب .

۱۲ ـ تشکیل مجالس معلمین طبق ماده (۷۲) وریاست ازآن .

۱۳ ـ اعطای بخشش بطلاب لایق، اخلاقی ورزش کار بمنظور تشویش مطابق بست معینه .

۱۴ ـ مراقبت دقیق از جریان امتحانات وتنظیم وارسال نتایج آن به وزارت یامدیریت معارف .

۱۴۱ــهغه زده کوونکی چه د دری میاشتینی او شپږ میاشتینی امتحان په جریان کښې په یومی ډول ناروغه کیږی اویا دیو ډیر معقول عذر په نسبت ځینو امتحانونه نشی حاضریدلای دلازمه تصدیقونو دښکاره کولو او دښوونځی دادارې دیقین نه وروسته دهغو څخه دهم هغه وخت دامتحان دخلاصیدلونه وروسته دهغو دناروغتیا اوغیاب دمضمونو امتحان دمربوطو ښوونځیو دادارې دصوابدید سره سم اخیستل کیږی.

۱۴۲ ــ هغه زده کوونکی چه په دری میاشتینی اوشپږ میاشتینی امتحان کښې په نقل ونیولای شی په هغه مضمون کښې چه د نقل ئې پکښې کړیدی اوپه تړاو هغو مضمونو کښې چه باید وروسته له هغې نیټې په نقل تیر کړی دهغو لمبر صفردی اوهغه ته دامتحان دادامی اجازه نشی ورکولای.

مګر دتعلیمی کال په پای کښې له هغو مضمونو څخه چه دنقل څخه ئې پخواتیر کړی اولمبرونه ئې اخستی دی دکالنی امتحان دلمبرونو سره اوسط نیول کیږی.

۱۴۱ــدربارهٔ متعلمینیکه درجریان امتحانات سه ماهه وششماهه بصورت یومی مریض میشوند ویانسبت عذر بسیارمعقول دربعضی امتحانات حاضرشده نمیتوانند درصورت ارائه تصادیق لازمه وایقان ادارهٔ مکتب امتحان مضامین ایام مریضی وغیاب آنهادرختم امتحانات همان وقت طبق صوابدید اداره مکتب مربوط اخذ میگردد.

۱۴۲ــ متعلمینیکه نقل آن درامتحان سه ماهه ویاششماهه گرفته میشود درهمان مضمونیکه مرتکب نقل گردیده ودرسائر مضامینیکه باید بعد ازهمان تاریخ نقل میگذارند نمرات اوصفراست وباواجازه ادامه امتحان داده نمیشود مادر اخیرسال تعلیمی ازمضامینیکه قبل ازنقل گذشتانده ونمره اخذنموده است بانمرات امتحان سالانه اوسط گرفته میشود.

۱۴۳ــ دری میاشتینی او شپږ میاشتینی امتحان نشی اوزدیدلای یعنی کــه زده کــو ونکی په یو مضمون کښې هــم لــه دری نیمو لمبرونو څخه لږ وړی وی له هغه څخه دمشروطی امتحان نشی اخیستل کیدلای .

کالنی امتحان :

۱۴۴ ــ کالنی امتحان په لاندی وخــتو کښې اخیستل کیږی :

الف ــ پــه سرو منطقو کښې دقوس په اول .

ب ــ په تو دو منطقو کښې دجوزا په اول .

تبصره : د امتحان وخت کله د ناڅاپی پیښو او یادهوا نامساعدوالی په اثرد معارف دوزارت د فیصلی سره سم تغییر مومی .

ج ــ دمشروطواونارو غوامتحان د عمومی رخصتی دخلاصید ونه وروسته دتعلیمی کال په دو لومړیو هفتو کښې اخیستل کیږی ، هر کله چــه پــه ښوونځی کښې د ځانګو اوتولګیو شمیرورځې په ورځ د پریږی نــولــه دی کبلــه چــه د نهائــی

۱۴۳ــ امتحانات سه ماه وششماهه تجدید شده نمیتواند یعنی هرګاه متعلمی دریکځ مضمون هم کمتراز سه ونیم نمره برده باشد از اوامتحان مشروطی گرفته نمیشود .

امتحان سالانه:

۱۴۴ــ امتحان سالانه دراوقات ذیل صورت میگیرد :

الف ــ درمناطق سرد سیر در اول قوس .

ب ــ درمناطق گرمسیر دراول جوزا .

تبصــره : وقت امتحان بعضاً بنابر پیش آمد هــای غیرمترقبه ویــا نامساعدت آب وهوا حسب فیصله مقام وزارت تغییر کرده میتواند.

ج ــ امتحان مشروطها ومریضــان درختم رخصتی عمومی در دوهفته اول سال تعلیمی گــرفته میشود ، چون تعداد شعبات وصنوف روز بــروزدرمکاتب افــزود میگردد

تولگیو دامتحان په نبه ډول کنترول
وو ارسی وشی ، دنهائی تولگیو
امتحان دنورو تولگیو دامتحانو نو
دخلاصیدلو نه وروسته شروع کیزی.

۱٤٥ ــ هغه زده کـوونکی چه د
نارینه وپه نبو ونځیو کښې په سلو کښې
(۷٥) او دنجونو نو په نبو ونځیو کښې
په سلو کښې (٦٦) حاضری لری په
کالنی امتحان کښې شاملیدلای شی
رخصتی اوناروغی دغیرحاضری
غوندی له درس څخه محرومیت دی
دفیصدی په حساب کښې په امتحان
کښې دشمول دپاره لـه حاضری
څخه کمولای کیزی .

۱٤٦ــ کوم اشخاص چه د ډیر
ښه لیاقت خاوندان وی او په دری
میاشتینی او شپږ میاشتینی امتحان کښې
کامیاب وی مګر دناروغتیا او کوم
بل معقول عذر پـه واسطه په سل
کښې (۷٥) دنارینه وپـه نبو ونځیو
کښې او په سلـو کښې (٦٦) دښځو
په نبو ونځیو کښې حاضری پوره نکړای
شی دنبو ونکو مجلس کولای شی چه
پس ازبرای وارسی و کنترول بهتر
امتحانات صنوف نهائی شروع امتحانات
اینچنین صنوف بعد از سپری شدن
امتحانات سائر صنوف بعمل می آید.

۱٤٥ــ طلابیکه درمکاتب ذکور
(۷٥) فیصد ودرمکاتب نسوان (٦٦)
فیصد حاضری داشته باشند شامل
امتحان سالانه شده میتوانند .
رخصتی ومریضی مثل غیرحاضری
محرومیت ازدرس بوده درمحاسبه
فیصدی بـرای شمول امتحان از
حاضری کاسته میشود .

۱٤٦ــ اشخاصیکه دارای لیاقت
خیلی خوب بوده ودرامتحان سه
ماهه وششماهه کامیاب باشند اما
بواسطه مریضی ویا کدام عذر معقول
دیگـری (۷٥) فیصد درمکـاتب
ذکور و (٦٦) فیصد درمکاتب نسوان
حاضری را تکمیل نتوانند مجلس

هغوته په امتحان کښې دشمول امر ور کړی لیکن دادول خلګ باید اقلاً په سلو کښې (۵۰) فیصد حاضری ولری.

۱۴۷-(الف) هغه زده کوونکی چه په تعلیمی کال کښې دننه له یو ښوونځی څخه بل ښوونځی ته بدلیزی دلومړی ښوونځی دحاضری دتصدیق دښودلو په صورت کښې په امتحان کښې دشمول حق لری. دحاضری دتصدیق دوصول اوعدم وصول په صورت کښې دښوونکی مجلس کولای شی چه دی دول خلکوته په دی صورت کښې چه دتعلیمی کال په سلو کښې پنځوس حاضری ولری په امتحان کښې دشمول حق ورکړی.

(ب) هغه زده کوونکی چه په تعلیمی کال کښې دننه نوی په ښوونځی کښې دا خلیزی دهغود حاضری دفیصدی حساب په تولګی کښې دشمول دنیټی نه وروسته حسابیزی ،دادول زده کوونکی دتعلیمی کال دحاضری په سلو کښې دپنځوسو دنه پوره کول په صورت په معلمین میتوانند به آنها امر شمول امتحان بدهدولی چنین اشخاص باید اقلاً (۵۰) فیصد حاضری داشته باشند.

۱۴۷-(الف) طلابیکه دربین سال تعلیمی از یک مکتب به مکتب دیگر تبدیل میگردند درصورت ارائه تصدیق حاضری مکتب سابق در صورت تکمیل ۷۵ فیصد حاضری حق شمول رادر امتحان دارند. در صورت عدم وصول تصدیق حاضری مجلس معلمین میتوانند به چنین اشخاص هر گاه پنجاه فیصد حاضری سال تعلیمی راداشته باشند حق شمول در امتحانات بدهند.

(ب) طلابیکه دربین سال تعلیمی جدیداً شامل مکتب میشوند محاسبهٔ فیصدی حاضری آنها ازتاریخ شمول درصنف محسوب میشود ولی درصورت عدم تکمیل ۵۰ فیصد حاضری سال تعلیمی حق شمول

کالنی امتحان کښې دشمول حق نلری.

۱۴۸ ــ هر کله چه یوزده کوونکی د امتحان په وخت کښې غیرحاضرشی نو به هم هغه مضمون کښې صفر اخلی. هر کله چه یوزده کوونکی ته د امتحان دجریان په وخت کښې یوه ناڅاپی واقعه پیښه شی اویانا روغ شی اود اداری قناعت وربانديهم حاصل شی اودهغه دناروغتیا داکتراویاد ښوونځی د تعلیمی هیئت دوه تنه (مدیراو یاتدریسی مرستیال) تصدیق وکړی دزده کوونکی دپاته مضمونو امتحان په هغه صورت کښې درخصتی دورځو دخلا صیدلو نه وروسته اخیستل کیږی چه زده کوونکی پخوانا کام نوی پاته شوی.

۱۴۹ــ دښوونځی مدیریت کولای شی چه هغوزده کوونکوته چه هغوی دناروغتیا یابل کوم معقول عذر په واسطه په کالنی امتحان کښې ځان شامل نکړای شی د داکترد تصدیق اودمدیریت دمنظوری نه وروسته هغوته دراتلونکی تعلیمی کال په ابتدا کښې په امتحان کښې دشاملیدلو رادرامتحان سالانه ندارد.

۱۴۸ــ هرگاه یک شاگرد در عرصهٔ امتحان غیر حاضر میشود در همان مضمون صفر اخذمیدارد هرگاه درحین جریان امتحان دفعتاً مریض میشود ویا کدام واقعهٔ غیرمترقبه برایش رخ میدهد وایقان اداره حاصل میگردد و یامریضی اورا داکتر ویا دونفر هیئت تعلیمی مکتب (مدیرویامعاون تدریسی) تصدیق میدارند امتحان مضامین باقیمانده شاگرد درصورتی بعد ازانقضای ایام رخصتی اخذمیگردد که متعلم قبلاً ناکام نمانده باشد.

۱۴۹ــ مدیریت مکتب میتواند بطلا بیکه بواسطهٔ مریضی ویا کدام عذر معقول درامتحان سالانه شامل شده نتوانند در مقابل ملاحظه تصدیق داکتر ومنظوری مدیریت درابتدای سال تعلیمی آینده اجازهٔ شمول امتحان بدهند

اجازه ورکړی . دا ډول اشخاص مشروطی امتحان نه لری او دهغو دیو امتحان نتیجه قطعی ده .

تبصره :

پخپل تاکلی وخت د تصدیق د نبو دلو په باره کښې ددری میاشتنیو اوشپږ میاشتنیو امتحانونو (۱۳۹) ماده داجرا وړده .

۱۵۰ــ دمشروطو اونارو غو زده کوونکو امتحان چه د تعلیمی کال په دوولو مړیو هفتو کښې اخیستل کیږی ، دهغه مهال ویش په اساس اخیستل کیږی چه د نبو و نخی دادارې له خوا جوړ او ترتیب شوی وی .

هر کله چه یوزده کوونکی په تاکلی ورځ مهال ویش تــه راونه رسید لای شو په هغه صورت کښې چه دهغه عذر معقول وی اود اداری قناعت ور باندی حــاصل شی نــو د نبوو نکود انجمن د تصو یب نه وروسته ددی ډول زده کــوونکی امتحان دهغی نه به وروسته نو روورځو چنین اشخاص امتحان مشروطــی نداشته و نتیجهٔ امتحان واحــد آنهــا قطعی است .

تبصره :

دربارهٔ ارائه تصد یق به وقت معین آن مادهٔ (۱۳۹) امتحانات سه ماهه و شش ماهه مرعی الاجرا است.

۱۵۰ ـ امتحان طلا ب مشروط و مریضی کــه در دو هفــته اول سال تعلیمی گرفته میشود باساس تقسیم اوقاتیکه ازطرف اداره مکتب ترتیب میابد اخذ میگردد .

هرگاه یك شاگرد در روزمعینه تقسیم اوقات رسیده نه توانست در صورتیکه عــذر او معقول و قناعت ادارهٔ مکتب حا صل بشود بعــداز تصویب انجمن معلمین امتحان چنین شاگردان در ایام مابعدی در چوکات همان دو هفتهٔ اول ســال تعلیمی اخذ میگردد .

کښې دتعلیمی کال ددوولومړیو هفتو په چوکاټ کښې دننه اخیستل کیږی.

هر کله چه یوزده کوونکی دیو ډیرزیات معقول اوفوق العاده حالت په اثر دتعلیمی کال په دوو لومړیو هفتو کښې دخپلې مشروطې اومریضی امتحان ته نه شی حاضربدلای نو ددی ډولزده کوونکی دامتحان داخیستلو دپاره په مرکز کښې دتدریساتو در یاست او په ولایاتو کښې دمعارف دمدیریتونو منظوری ضروری ده.

لومړی تبصره: هر کله چه یوه زده کوونکی په کلنی امتحان کښې پدی ترتیب چه دپنځو س فیصده نمری ټې پوره کړیوی اوپه یوه مضمون کښې ټې له (سه ونیم) نمروڅخه لږ اخیستی وی یعنی مشروط پاته شویوی نوداسی زده کوونکی دمشروطی دآزمویني په وخت کښې دهغه حاصل کړه شوی نمبرونه بیله دی څخه چه تغییر ټې نمرو ته ورکړه شی د هغه بریالیتوب اویاناکامی ټې ښکاره کوی

هرګاه یك شاګرد نظر بعذر کاملاً معقول وحالت فوق العاده در دوهفتهٔ اول سال تعلیمی حاضر امتحان مشروطی ومریضی خو دشده نتواند برای اخذ امتحان چنین شاګرد منظوری ریاست های تدریسات در مرکز واز مدیریت های معارف در ولایات ضروری است.

تبصره اول: هرګاه یك متعلم در امتحان سالانه در صورتیکه پنجاه فیصدرا پوره کرده باشد و دریك مضمون کمتراز (سه ونیم) نمره اخذ نموده باشد یعنی مشروط باشد چنین متعلم حینیکه امتحان مشروطی خودرا میدهد نمرهٔ حاصله امتحان مشروطی اوبدون کدام تغییری نمرهٔ کامیابی ویاناکامی متعلم رانشان میدهد ودر این صورت جمع شدن این نمره با اوسط نمرات سه ماهه و ششماهه

اوپدی حال کښې نو ددغی نمری جمع کول ددری میاشتنی او شپږ میاشتنی آزمو یني دنمبرونو داوسط سره ضروری کارندی. مګر هر کله چه یوه زده کوونکی د کوم معقول عذر په اساس دیوه مضمون ازمویښه ورکړی نه وی او د نورو مضا مینو دنمبر و نو په نتیجه کښې ئې نصف مجمو عه پوره کړ یوی نو په دغه مضمون کښې دی هغه زده کوونکی مشروط معامله کړی شی. او هغه وخت چه ئې د خپل مشروطی ازمـوینـی ورکړه نو حاصله نمبر ونه دی ددری میا شتنی او شپږ میا شتنی ازمـوینـه داوسط سره جمع کړه شی او وروسته دی تو له پردوو باندی تقسیم کړه شی.

دوهمه تبصره: نـا ر و غ ز ده کوونکی د کامیابی په صورت کښې د تو لګیو د درجه بندی څخه پـاته کیږی که څه هم دهغو د لمبر ونو مجموعه دلومړی چانس د کامیابانو دلمبرونو څخه ډیره وی.

ضرورت ندارد. ولی هرګاه کدام متعلم نظر به کـدام معذرت معقول امتحان یك مضمون رانداده باشد و در نتیجه سائر مضامین نصف مجموعه راپوره کرده باشد و د رهمین مضمون ایام غیابت مشروط معامله شو د درین صورت نمره حاصله وقت امتحان مشروطی با اوسط سه ماه و شش ما هۀ متعلم جمع و تـقسیم د و خوا هد شد.

تبصره دوم: طـلا ب مریض در صورت کامیابی از درجه بندی صنف باز خواهند ماند اگر چـه مجموعـه نمرات آنها بیشتر از کامیابان چانس اول باشد.

۱۵۱ ـ هغه زده کوونکی نجونی اوهلکان چه په تیرکال اوپه تعلیمی کال کښې ټې اعلی لمبرونـه اخستی وی اوپه کالنی امتحان کښې دمعقولو عذرونو اوسخت ضرورت په اثر په امتحان کښې شامل نه شی، موضوع دی دز ده کوونکی د تـولـګی دښو و نکی دنظریـې نه و رو سته دتدریساتو در یاستو نو په واسطـه دمعارف انجمن ته ورانـدی شی او هدایت دی ورڅخه وغوښتلای شی هغه اشخاص چه دمعارف دانجمن له خوائې دا متحان داخیستلو څخه بریالی وګڼلای شی د تولګی پـه درجه بندی کښې نه رائی.

۱۵۲ ـ دنهائی تولګیو کـالنی امتحان په مرکز کښې یخپله دوزارت اوپه ولایاتو کښې دمعارف دمدیریتو نود کتنی او نګرانی لاندی اخیستل کیږی او دپاته نورو تولګیو امتحان اونګرانی دښوونځی دمـدیـریت له خوا کیږی.

۱۵۱ ـ متعلمین و متعلماتیکه در سال ما قبل و درطول سال تعلیمی باخذ نمرات اعلی نایل ګردیده باشند و درحین امتحانـات سالانـه نظر بمعاذیر معقول وضرورت مـبرم نتوانند درامتحان شامل شوند، موضوع بعداز اخذ نظریـهٔ معلمیـن صنف متعلم بالـواسطهٔ ریاست های تدریسات با نجمن معارف تقدیم واستهداء ګردد. اشخاصیکه ازطرف انجمن معارف بدون اخذ امتحان کامیاب شناخته شوند دردرجـه بندی صنف نمی آیند.

۱۵۲ ـ امتحان سالانـهٔ صنوف نهائی تحت نګرانی مستقیم وزارت در مرکز ویا مدیریت های معارف درولایات ګرفته میشود. امتحان باقی صنوف از طـرف مـدیریت مکتب اخذ ونګرانی میشود.

۱۵۳ ـ دلیسو دشپږ مواو نهمو ټولګیو کالنی امتحانونو ته چه تاکلی دوره پای ته رسوی باید دیره تـوجه اوپاملرنه وشی مثلاً دنهم ټولـګی سوالونه په مرکزکنټرۍ دوزارت او یا په ولایاتو کنټرۍ دمعارف دمدیریتونه له خوا انتخابولای شی .

۱۵۴ـ پرته له نهائی ټولګیو څخه دنـګران او ممیز تاکل دښو ونځی دمدیریه صلاحیت کنټرۍ دی. لیکن د ښو و نځیو مدیران باید دممیزانو په تاکلو کنټرۍ دادول ترتیب ونیسی چه دهر ټولګی ممیزین یاد هم هغه ټولګی دښو ونکو څخه وی او یا دهغو څخه د پورته ټولګیو دښو ونـکو څخه وی.

۱۵۵ ـ پرته لـه قرآن کریم حسن خط اوسپورت اورسم څخه به دکالنی امتحان مضمونونه تحریری او تقریری وی. دهر مضمون دپاره شل جامع او دپروګرام په چوکات کنټرۍ دننـه سوالونـه دښو ونکو

۱۵۳ـ درامتحان سالانه صنوف ششم و نهم لیسه ها کـه دورۀ معـینه راختم میکنند توجه بیشتری خواهد شد مثلاً سوالهـای صنف نهـم از طرف وزارت درمرکز ویا مدیریت های معارف درولایات انتخاب میشود.

۱۵۴ـ تعیین نـګرا ن وممیزین باستثنای صنوف نهائـی بصلاحیت مدیر مکتب است. امادرتعیین ممیزین مدیر یت های مکا تب با ید چنین تر تـیـب بـګـیـر نـد کـه ممیز ین هـر صنف یـا ازجـملۀ معلمین همان صنف ویا از معلمین صنوف بالاتر باشند.

۱۵۵ـ امتحان سالانه مضا مـیـن تحریری وتقریری خوا هد بـود باستثنای قرآن کریم ، حسن خط سپورت ورسم. برای هر مضمون بیست سوال جامع و درچوکـات معینه پروګرام از طـرف معلمین

۱۵ ـ دښوونځیو دچارو په اصلاح او سمون کښې دمفتشینو اوپلتونکو سره مرسته اوهم کاری اودلازمو توضیحاتو اواصلاحاتو ورکول .

۱۶ ـ پورته مقاماتو ته په تاکلو وختونو کښې ددرسونو دجریان په باره کښې دتعلیمی اودپروګرام دتطبیق دراپورلیږل .

۱۷ ـ په ښوونځی کښې ددرس دشروع نه وړاندی ددرس ترپایه پوری په مرتب ډول حاضراوسیدل .

۱۸ ـ داداری هیئتونو دچارو پاملرنه .

۱۹ ـ دتعلیمی اواداری هیئتونو اومتعلمینو اومستخدمینو دحاضری مراقبت .

۲۰ ـ په ښو ونځی کښې دننه دزده کوونکو داخلاقو پاملرنه او مراقبت اوکه وکړای شی دښوونځی څخه دباندی دلزوم په وخت کښې دزده کوونکو داصلاح دپاره دهغو داولیاوسره رابطه اوتماس پیدا کول .

۲۱ ـ د مستخدمینو په عزل او

۱۵ ـ همکاری با مفتشین در اصلاح امور مکتب و دادن توضیحات واطلاعات لازم به آنها.

۱۶ ـ ارسال راپور تعلیمی در بارهٔ جریان دروس تطبیق پروگرام به مقامات مافوق در اوقات معینه .

۱۷ ـ حضور مرتب در مکتب قبل از شروع درس و بعد از اختتام آن.

۱۸ ـ بازرسی از کار های هیأت اداری .

۱۹ ـ مراقبت در حاضری هیأت تعلیمی ، اداری ، متعلمین و مستخدمین .

۲۰ ـ مراقبت امور اخلاقی متعلمین در داخل و ناحد امکان در خارج مکتب و در صورت لزوم ایجاد ارتباط با اولیای شاگردان بمنظور اصلاح .

۲۱ ـ عزل و نصب مستخدمین

له خوا ترتیب کیږی او د انتخاب دپاره به مدیریت ته سپارل کیږی.

۱۵۶ ـ نقل کوونکی په امتحان کښې مطلق ناکام دی او دهغه کال په امتحانونو کښې د دوام حق نه لری. دبریالی توب شرطونه:

ـ ۱۵۷

الف ـ زده کوونکی باید د مجموعی نیمه پوره اوبشپړ کړی.

ب ـ له یو مضمون څخه په ډیرو کښې له دریم څخه لږ وانه اخلی.

ج ـ د تهذیب او روزنی امبرونه دی له پنځو څخه لږ نه وی (د تهذیب اوروزنی دلمبرونو دورکولو په خصوص کښې دی ضمیمه لایحه وکتله شی).

تبصره: په هغه صورت کښې چه یوزده کوونکی په ټولو مضمونو کښې بریالی شی لیکن د مجموعی په ټیمائی کښې ټې نیم لمبر او دنیمائی څخه کم لمبرلږ وی، نو دښوونکو مجلس کولای شی داسی زده کوونکو ته په دی صورت ترتیب وجهت انتخاب بمدیریت سپرده میشود.

۱۵۶ ـ نقل در امتحان سالانه ناکام مطلق است و حق دوام امتحانات همان سال راندارد.

شرایط کامیابی:

ـ ۱۵۷

الف ـ متعلم باید نصف مجموعه را پوره نماید.

ب ـ در بیشتر از یك مضمون کمتر از سه ونیم اخذ ننماید.

ج ـ نمره تهذیب و تربیه کمتر از پنج نباشد (دربارهٔ اعطای نمرهٔ تهذیب وتربیه لایحه ضمیمه ملاحظه شود).

تبصره: در صورتیکه یك شاگرد در تمام مضامین کامیاب ولی در نصف مجموعه نیم نمره ویا کمتر از نیم نمره کم باشد مجلس معلمین میتواند بچنین شاگرد در صورتیکه

کښې چه په روزنه او تهذیب کښې ئې اعلی لمبرونه اخیستی دی دهغه د لمبر هغه کسر او نیمګړتیا پوره او زده کوونکی بریالی او کامیاب وګڼی.

۱۵۸ ــ هر کله چه په کالنی از موینه کښې یوزده کوونکی د کالنی امتحان په نتیجه کښې په سلو کښې شپیته لمبرونه پوره کړی او په دوو مضمونو کښې ئې دری دری لمبرونه اخستی وی، نو په دغه صورت کښې دښوونکو مجلس کولای شی چه زده کوونکی ته نیم لمبر ورکړی او په دوهم مضمون کښې مشروط ګڼلای شی.

۱۵۹ ــ هغه لایق زده کوونکی چه دخپل ټولګی په کالنی ازموینه کښې په اعلی لمبرونو بریالی شی اووغواړی چه د یو بل ټولګی امتحان ورکړی او د بریالیتوب په صورت کښې پورته بل ټولګی ته ولاړ شی دوی دښوونکو د مجلس د تصویب په اثر کولای شی چه د نوی تعلیمی کال په دوولومړیو هفتو کښې دهغه درتهذیب وتربیه نمبر اعلی اخذ نموده باشد همان کسر نمرهٔ اورا تکمیل ومتعلم راکامیاب وانمود کند.

۱۵۸ــ هرگاه مجموعه نمره های یک متعلم درنتیجه امتحان سالانه شصت فیصد را تکمیل کرده و دردو مضمون سه سه نمبر اخذ نموده باشد مجلس معلمین می تواند دریك مضمون برای متعلم نیم نمره داده در مضمون دوم مشروط محسوب شود.

۱۵۹ــ متعلمین لایقی که دراوسط نمره های امتحان سالانه بدرجه اعلی کامیاب گردیده وبخواهند یك صنف بالاتر را امتحان بدهند میتوانند د راثر تصویب مجلس معلمین در دو هفته اول سال تعلیمی جدید باشاگردان مریض ومشروط همان صنف امتحان تمام مضامین

تولگی دناروغواومشروطوزده کوونکو سره په تولومضمونو کښې امتحان ورکړی اودبریالی توب په صورت کښې پورته تولگی ته ولاړشی دادول اشخاص دمشروطی امتحان نلری.

۱۶۰ــ هغه زده کوونکی چې د وړاندی تولگی څخه دفراغت سند نلری په پورته تولگی کښې نه منل کیږی

۱۶۱ــ په سپورت کښې چه هر څومره لمبرونه له پنځو څخه پورته وی د تولولمبرونو سره جمع کیږی اود زده کوونکی په بریالی توب اونه بریالی توب کښې تأثیر لری.

تبصره :

دسپورت دمضمونو نو معیار د تولو نورومضمونو غوندی لس دی .

راګذرانیده ودرصورت کامیابی بصنف بالاترارتقاء یابند. اینګونه اشخاص امتحان مشروطی ندارند.

۱۶۰ــ متعلمینیکه سند فراغت صنف ماقبل راندا شته باشند بامتحان صنف بالاتر پذیرفته نمی شوند.

۱۶۱ــ درسپورت هرقدرنمرهٔ که از پنج بالا تر باشد باسایر نمرات جمع ودر کامیابی وناکامی متعلم تأثیردارد .

تبصره :

معیارنمره سپورت مثل سایر مضامین ده است.

دنهائی تولګیو امتحان

۱۶۲ ــ نهائی امتحان دثانوی او یا مسلکی دوری دخلاصیدلو نه وروسته اخیستل کیږی. هغه څوک چه په دی امتحان کښې بریالی کیږی

۱۶۲ــ امتحان نهائی درختم دوره ثانوی یامسلکی گرفته میشود کسانیکه باین امتحان کامیاب میشوند یا به تحصیلات عالی ترمییرداز ندویاداخل

یاپه عالی تحصیلاتو پیل کوی اویاد ژوندانه دګر ته ورګډیزی اوپه اجتماعی فعالیتو پیل کوی ، نوپدی بنا په نهائی امتحانو کښې چه په لیسو کښې د عمومی معلوماتو د اکمال مرحله اویا په مسلکی بنوونځیو کښې دفن اومسلک دیوی تاکلی دورې تکمیل څرګندوی ،معارف وزارت دی امتحانونه دپوره پاملرنه کوی او زده کوونکی علمی ارزش اواستعداد دکنترول دپاره جلا ترتیبات نیسی. په مرکزکښې ددی دول امتحانونو دپاره دتدریساتو دریاستونوا وپه ولایاتو کښې په مستقیم دول د معارف دمدیریتونو له خوا اداره او کنترول کیږی .

۱۶۳ــ دامتحانونو هیئت :

۱ــ د بنوونځی مدیر د رئیس په حیث .

۲ــ هغه ممیزین چه په مرکز اوولایاتو کښې دمعارف دوزارت یا دمعارف دمدیریت له خوا تاکل کیږی .

صحنه حیات وفعالیت های اجتماعی میګردند بنابران درامتحانات نهائی کــه مرحله اکمال معلومات عمومی رادر لیسه ها ویاتکمیل یک دوره معینهٔ مسلک وفن رادرمکاتب مسلکی نشان میدهد، وزارت معارف توجه بیشتری را مبذول وبرای کنترول استعدادوارزش علمی متعلم ترتیبات جداګانهٔ رااتخاذ مینماید درمرکز ترتیبات این نوع امتحانات ازطرف ریاست های تدریسات ودرولایات توسط مدیریت های معارف مستقیماً اداره وکنترول میګردد .

۱۶۳ــ هیئت ممتحنه :

۱ــ مدیرمکتب بحیث رئیس.

۲ــ ممیزینیکه درمرکزوولایات ازطرف وزارت معارف ویامدیریت معارف تعیین میګردند.

۳ــ د ښوونځیو د نهائی تولګیو تول ښوونکی.

۱٦٤ ــ د ښوونځی مدیریت به دنهائی تولګیو مفصل لست د پوره شهرت او خصوصی تشریحاتو او د ښوونکو د مجلس دفیصلی او د مدیریت د نظر یی سره ترتیبوی اود امتحان د شروع کیدلونه پوه میاشت مخکښې به ئې په مرکز کښې د تدریساتو ریاستونو او په ولایاتو کښې به ئې د معارف مدیریتونو ته لیږی او د هغو د امتحانو منظوری به ورځنې غواړی او ضمناً به مربوطو تدریساتو او د معارف مدیریتونو ته د هغوزده کوونکو د محرومولو په خصوص کښې چه هغوی په تول تعلیمی کال کښې خپل ښه فعالیت نه وی څرګند کړی او په دری میاشتنیو او شپږ میاشتنیو ازمویښو کښې ناکام پاته شوی وی پیشنهاد ورکوی.

۳ــ تمام معلمین صنوف نهائی مکاتب.

۱٦٤ــ مدیریت مکتب لست مفصل طلاب صنوف نهائی را با شهرت مکمله و تشریحات خصوصی وفیصلهٔ مجلس معلمین و بنظریهٔ مدیریت ترتیب داده یکماه قبل از شروع امتحان بریاست های تدریسات در مرکز یا مدیریت های معارف در ولایات فرستاده منظوری امتحانات آنهارا درخواست مینماید، ضمناً راجع به محروم ساختن طلابیکه در طول سال تعلیمی فعالیت خوبی از خود نشان نداده و در امتحانات سه ماهه وششماهه در بیشتر از دو مضمون ناکام گردیده باشند پیشنهاد به ریاست تدریسات مربوطه ویا مدیریت های معارف تقدیم نمایند.

—١٦٥

الف ــ د (١٢) ټولګی د تحریری سوالونو تاکنه اوترتیب د فاکولټی داستاذانو او د تدریساتو دریاستو نو د تدریسی هیئت په واسطه جوړولای شی .

ب ــ دامتحان به په جلا خونه کښې دنګرانانو ترکتنی لاندې اخیستل کیږی زده کوونکی پرته له مهر شویو پاڼو خخه نه کتاب، کتابچه اویانور کاغذونه دځان سره نشی راوړلای .

—١٦٦

الف ــ د تقریری امتحان لویه برخه دنهائی ټولګی د پروګرام خخه دی ، مګر د مخکنیو دورود معلوما توسره به هم پکښې تماس کیږی ،دی د پاره چه دزده کوونکو سویه په ښه ډول معلومه کړای شی .

ب ــ له تقریری امتحان خخه

—١٦٥

الف ــ ترتیب وتعیین سوالات تحریری صنوف ١٢ توسط استادان فاکولته وهیئت تدریسی ریاستهای تدریسات صورت میګیرد .

ب ــ امتحانات د راطاق جداګانه تحت نظرنګرانها ګرفته خواهد شد.متعلمین بدون پارچهٔ ممهور، کتاب، کتابچه ویا کاغذ های دیګرباخود آورده نمیتوانند .

—١٦٦

الف ــ حصهٔ اعظم امتحان تقریری از پروګرام صنف نهائی بوده اما به معلومات دوره های ما قبل نیز تماس بعمل می آید تا سویهٔ طلاب خوبترمعلوم شده بتواند.

ب ــ از امتحانات تقریری

به مفصل پروتوکول اخیستل کیزی.

ج ــ پــرتــه د مضمون د ممتحن اود وزارت د ممیز څخه پــه هغه صورت کښې چه حــاضروی بــل څوك دمداخلې حــق نلری، کــه ددوی نظر سره یونه وی نو په دغه صورت کښې وروستنی فیصله دښو ونځی د ممتحنه ر ئیس پــه لاس کښې ده.

۱۶۷ ــ ناکامانوته دوهم چانس ورکول کیزی چه درخصتیو دورځود تیرید لوڅخه وروسته بیرته امتحان ورکړی اوپه ټولو هغومضمونو کښې چه په هغو کښې له پنځو څخه لږ لمبر ونه اخیستی وی دوهم واربیاامتحــان ورکړی، دغه اخیستل شوی لمبرونه دهغومضمونو دلمبرونــو سره چه په لومړی چانس کښې ئــې اخیستی دی اوله هغوڅخه تجــدیــدی امتحان نــه وی اخیستــل شوی جــمع کــیزی اودزده کــوونکی کامیابی اوناکامی تثبیت کیزی.

۱۶۸ ــ ددوهم چانس امتحان پروتوکول مفصلی برداشته میشود.

ج ــ غیراز ممتحن مضمون وممیزوزارت د رصورتیکه حاضر باشد دیګری حق مداخلت راندارد درصورت عدم اتحاد نظر فیصلهٔ اخیربد ست رئیس ممتحنه مکتب است.

۱۶۷ـ به ناکامهاچانس دوم داده میشود تابعــد ازسپری شدن ایام رخصتی تجدیدامتحــان کنند وازتمام مضــامینی کــه درآن از پنج نمبر کمتراخــذ نموده باشند امتحان ثانی بدهند. نمرات حاصله بانمرات مضامینیکه درچانس اول اخذ وازآن امتحــان تجــدیدی بعمل نیامــده است وکــامــیابی یا ناکامی متعلم تثبیت میګردد.

۱۶۸ـ امتحانات چــانس دوم

مشروطی نه لری په یومضمون کښې له دری نیم لمبرونو څخه نږلمبرونه هم دزده کوونکی دناکامی سبب کیږی.

۱۶۹ــ کوم ا شخا ص چه په خصوصی ډول دنهائی تولګی پروګرام تعقیب کړی اوامتحان ته حا ضروی اود تیروتو لګیو سندونه ولری د معارف دوزارت په ا جا زه په امتحا ن کښې شاملید لای شی.دا ډول اشخاص په درجه بندی کښې نه شاملیږی .

۱۷۰ ــ باید تحریری پارچی د هغود ضمیمویعنی ملوسره کالنی امتحان څخه په یوه میا شت کښې د ننه په مرکز کښې دمعارف وزارت او په ولایا تو کښې د معارف مد یریتونو ته رسماً وسپارلا ی شی.

۱۷۱ ــ په لیسو کښی د امتحان نوعیت په داسی ډول اوترتیب دی چه په تولو مضمونو کښی (پرته له مشروطی ندارد . نمرهٔ کمتراز سه ونیم دریګ مضمون هم ناکامی متعلم رابارمی آورد .

۱۶۹ــ اشخا صیکه طور خصوصی پروګرام صنف نهائی راتعقیب نموده برای ا متحان حاضرباشند باداشتن اسنادصنوف ماقبل میتوانند با جازهٔ وزارت معارف شامل امتحا ن ګردند. این چنین اشخاص دردرجه بندی شامل نمی شوند .

۱۷۰ـ پارچه ها ی تحریری باضمایم آن با ید د رعرصهٔ یکماه بعد ازامتحان سالانه د رمرکزبوزارت معا رف ودر ولایات به مدیریت های معارف رسماً سپرده شود

۱۷۱ــ د رلیسه ها نوعیت امتحان به ترتیبی است که ازهمه مضامین (باستثنای سپورت) امتحان تحریری

سپورت څخه) تحریری او تقریری امتحان اخیستل کیږی .

دنهائی تولگیو تول مضمونونه ضریب لری او دضریب واحد په هفته کښی دوه تعلیمی ساعتونه وی ، یعنی هغه مضمونونه چه په هفته کښې دوه ساعته د هغو درس ورکول کیږی د هغو ضریب یو او هغه مضمونونه چه په هفته کښی دری ساعته وی دهغو ضریب یو نیم وی. دضریب دتثبیت نه وروسته حاصل شوی لمبرونه دزده کوونکو درجه بندی تاکی.

تبصره: ضریب او د کامیابی لمبر لکه چه دلیسو د پاره تثبیت شو په مسلکی ښوونځیو کښې یوازی دد ار المعلمینو او ابن سینا او تجارت دښوونځیو دپاره تطبیق کیږی .

تول مسلکی ښو ونځی جلا مقررات لری چه دمسلکی تدریساتو دریاست په منظوری دتطبیق وړدی.

وتقریری اخذ میگردد. مضامین صنوف نهائی همه دارای ضریب است، وواحد ضریب دوساعت تعلیمی در هفته میباشد. یعنی مضامینی که در هفته دوساعت تدریس میشود ضریب آن یک و مضامینیکه سه ساعت درهفته باشد ضریب آن یك ونیم ...الخ میباشد . نمرات حاصله بعد از تثبیت ضریب درجه بندی متعلمین را تعیین مینماید.

تبصره: ضریب ونمره کامیابی طوریکه برای لیسه هاتثبیت گردیده درمکاتب مسلکی تنها در دار المعلمین هاومکاتب ابن سیناء وتجارت تطبیق میشوند، سائر مکاتب مسلکی مقررات جداگانهٔ دارند که به منظوری ریاست تدریسات مسلکی ومقام وزارت قابل تطبیق است

۱۷۲ــ دنهائی تولگیو په امتحان کښې سپورت هم دیو مضمون په حیث ګڼل کیږی اود لمبرونو معیارئی لس دی ، لیکن هغو لمبرونو ته چه له اوه څخه ډیروی په مجموعه کښې اعتبارورکول کیږی.

متفرقه :

۱۷۳ــ د ابتدائی فارغ التحصیلانو په شمول کښې متوسطی دوری ته اوله متوسطی څخه ثانوی ته دځای د تثبیت والی او عدم ګنجایش پــه صورت کښې داولیت حق هغوزده کوونکووته ورکول کیږی چه دهغود کا میابی لمبرونو اقلاً په سلو کښې شپیته تول لمبرونه تکمیل کړي وی.

۱۷٤ ــ د دری میا شتو اوشپږ میا شتنیو امتحانونو لمبرونه دنهائی تولګیود امتحان په مجموعه کښې نه د اخلیزی .

۱۷۲ ــ سپورت د رامتحان صنوف نهائی هم بحیث یك مضمون شناخته میشود معیا رنمرهٔ آن ده است ولی همانقدرنمره ایکه ازهفت اضافه باشد درمجموعه اعتبارداده میشود.

متفرقه:

۱۷۳ ــ درشمول فارغ التحصیلان ابتدائی به دورهٔ متوسطه وازمتوسطه به ثانوی درصورت عدم ګنجایش حق اولیت به متعلمینی داده میشود که نمرات کامیا بی شان اقلاً شصت فیصد مجموع نمرات را تکمیل کرده باشد.

۱۷٤ــ نمرات امتحان های سه ماهه وششماهه درامتحان صنوف نهائی داخل مجموعه نمیشود.

نصب کښې لکه باغوان ، چوپړی پیشخدمت او نورو کښې د مدیر فیصله قطعی ده او د جنسی او نقدی معتمدینو په خصوص کښې به البته تاکلی شوی مقررات د نظر لاندې ونیولای شی .

۲۲ ـ د تاکلیو بستو نو سره سم په صحیح ډول د تحصیل دلواز مواو ارتزاقی مواد و او کالیو او نورو دویش او مصرف صحیح مراقبت او پام لرنه کول .

۲۳ ـ زده کوونکی ته د ضرورت په وخت کښې ترشلو ورځو پورې رخصت ورکول .

۲٤ ـ دلیلیه زده کوونکو دیده کیدو دخونو ، د خور اك دخونو د پخلنځی (آشپزخانس)، او د جنسی او ارتزاقی مواد و د تحویلخانو او د هغو د امثالو تفتیش او معاینه یعنی پلتنه او کتنه (د تاکلیو مقرراتو سره سم) د خریداری ا و موجودی ، د معاش د ورکولو او د تحصیل دلوازمو او د غه راز نورو شیانو د ویش د پاره د هیئتونو تاکل دلیلیی د مو ظفینو صلاحیت او د تو لګیو د نګرانانو او یا مې جزء مانند باغبان ، پیشخدمت ، ملازم وغیره د راینګونه موارد امر مدیر قاطع است . راجع به معتمدین نقدی وجنسی البته مقررات موضوعه رعایت خواهد شد .

۲۲ ـ مراقبت در توزیع و مصرف صحیح لوازم تحصیل ، مواد ارتزاقی البسه و امثال آن طبق بست های معینه

۲۳ ـ اعطای رخصتی به متعلم در حال ضرورت تا بیست روز .

۲٤ ـ تفتیش و معاینه خوابگاههای متعلمین لیلیه ، اطاق طعام آشپز خانه ، تحویلخانه های مواد جنسی ، ارتزاقی و امثال آن ، تعیین هیأت برای موجودی ، خریداری (طبق مقررات موضوعه) تادیهٔ معاش توزیع لوازم تحصیل و مانند آن ، تعیین وظیفه و صلاحیت موظفین لیلیه

الف ـ دتحریری امتحان پارچی په تولو تولګیو کښې دښوونځی داداری اودمضمون دښوونکی له خوا دامتحان په خونه کښې ننبه کیږی.

ب ـ په تولو تحریری امتحانونو کښې دتحریـری امتحان دوخت اکثر حددری نجومی ساعته دی، دوخت دپوره کیدلونه وروسته به زده کوونکـو تولی تحـریری یعنی لیکل شوی پاڼی دتولو هغو یادداشتو سره که فرضاً اخیستلی ئـې وی د مضمون ښوونکی ته سپاری.

۱۷۶ ـ هغه زده کوونکی چه دخارج تـابعیت لری کولای شی دبری لیک اوشهادت نامی دښودلونه وروسته دمعارف دوزارت اویا په ولایاتو کښې دمعارف دمدیریتونو په اجازه پخپلو معادلو تولګیو کښې داخل اوددی لایحی دمقرراتو سره سم په امتحان کښې شامل شی.

الف ـ پارچه های امتحان تحریری درتمام صنوف از طرف اداره مکتب و معلم مضمون درداخل اطاق امتحان نشانی میشود.

ب ـ حد اکثر وقت امتحان تحریری درتمام امتحانات تحریری سه ساعت نجومی خواهد بود. درختم وقت پارچه های تحریری را متعلمین باتمام یاد داشت هائیکه فرضاً گرفته باشند تسلیم معلم مضمون مینمایند.

۱۷۶ ـ شاگردان تبعهٔ خارج میتوانند بارائهٔ شهادتنامه واجازهٔ وزارت معارف ویا مدیریت های معارف در ولایات بصنوف معادل خود داخل ویا امتحانات طبق مقررات لایحهٔ هذا شامل گردد.

۱۷۷ــ کوم زده کوونکی چه دامتحا نو نو په خصوص کښې کوم شکایتونــه لری بــاید هغوی خپل شکایــتو نــه پــه تحریــری ډول دنتیــجــود ابــــلاغ نـــــــه ور وسته په لسو ورځو کښې دننه د ښوونځی مدیریت او پورته آمرته ورسوی ، دلسوورځونه وروسته به درخصتی ورځی هم پکښې حسابولای شی هیڅ کوم یوشکایت به د اعتبار ورنه وی .

۱۷۷ـ طــلابیکــه راجــع بامتحانات شکایاتی دارند باید شکایت خود راتحریری درعرصهٔ ده روز بــعــد از ابــلاغ نــتــایــج بمدیــریــت مکتب ویا بــه آمــر ما فوق برسانند بعــد از انقضای ده روز که روزهای رخصتی هم در آنجمله محسوب میشود هیچیک شکایتی قابل اعتبار نخواهد بود.

بری لیک اود تصدیق پا نې

۱۷۸ــ بــر ی لیک هغو زده کوونکوته و رکول کیږي چه هغه دیوی ټانوی اویا مسلکی دوری نهائی امتحــا ن په مو فقیت سره ور کړی وی.

۱۷۸ـ شهادتنامــه برای آن طــلابی داده میشود کــه ا متحان نهائی یکدورهٔ ثانوی یامسلکی را به موفقیت طی کرده باشند.

۱۷۹ــ بری لیک باید په ثابته سیاهی اوروښانه خط ولیکل شی . په دی وثیقو کښې ورانول اوتوزل قطعاً جا ئز او روانه دی. بری لیک دښوونځی دمدیر له خوا لاس لیک اود

۱۷۹ــ شهادتنامه باید باسیاهی ثابت وخط روشن نوشته شود. در این وثایق گل وتراش قطعاً جائــز نیست شهــادتنامــه ازطرف مدیــر مکتب امضــأ وا زجانب وزارت

وزارت له خوائی تصدیق اوثبت کیزی.

۱۸۰ــ دښو ونځی اداره بری لیکونه د کال په پای کښی خانه پوری کوی او په مدیریتي لاسلیک کوی او وزارت ته ئي دلاسلیک دپاره لیزی دبری لیکـ سره مل نتیجه جدول دسوانحو کارت او هغه فورمی چه په پوهنتـون کښې د شمول دپاره ضروری دی وزارت ته وړاندی کیزی.

۱۸۱ــ که دکـوم شخص څخه بری لیک ورکړ شی له کیفیت څخه دی په لیکلی ډول مربوطه بنوونځی ته خبرورکړی او مثنی دی وغواړی دبری لیک مثنی یوازی یووار دپنځو سوافغانیو او په متوسطو کښې اولیسو او مسلکی هغو بنوونځیو کښې چـه دولس تـولـگـی لـری. د سلو افغانیو په مقابل کښی د هغه خاوند ته ورسپارل کیزی. دبری لیکـ درجه بندی نظر دتولو مضمونو دلمبرونو او سط ته دتهذیب اوروزنی تصدیق وثبت میگردد.

۱۸۰ــ اداره مکتب شهادتنامه ها را درختـم سال خانه پری نمو ده بامضا ی مد بـــر رسانیده بوزارت برای امضاء میفـرستنـــد. ضمیمهٔ شهادتنامه جدول نتایج، کـــارت سوانح وفورمه هائیکه برای شمول به پوهنتون ضرورت است بوزارت تقدیم میگردد.

۱۸۱ــ هرگاه شهادتنامهٔ شخصی مفقود گردد کیفیت را کتباً باطلاع مکتب مربوطه رسانیده ودرخواست مثنی بعمل آید. مثنی شهادتنامه تنها یکمرا تبه در بدل پرداخت مبلغ (۵۰) افغانی درمتوسطه ها ویکصد افغانی د رلیسه ها ومکاتب مسلکی دوازده صنفی تهیه وبصا حبش تسلیم دا ده میشود. درجه بندی شهادتنامه نظر باوسط نمرات جمیع مضامین بشمول

د لمبرسره په لاند ی د ول تثبیت اوتاکل کیزی :

له اته ونیم څخه ترلس اعلی اوله شپږ اونیم څخه تراته ونیم پوری عالی اوله پنځو څخه ترشپږ اونیم پوری ښه د ی .

نمرهٔ تهذیب وتربیه قرارآتی تعیین وتثبیت میگردد :

ازهشت ونیم الی ده اعلی ازشش ونیم ا لی هشت و نیم عا لی ، ازپنج الی شش و نیم خوب است .

دروزنی او تهذیب لایحه

۱۸۲ــ د معارف دزده کوونکو د اخلاقی اومعنوی لورتیاد پاره (اعم له دی چه ښځی وی او که نارینه) دا ډول تجویز کیږی چه دهر تولگی استاذانو او استاذانی خپلو شاگردانو ته د حقیقت اوو جدان له مخی د (تهذیب اوروزنی) په نوم لمبرونه ورکړی

۱۸۳ــ دالمبرکت مت دمضمونو د لمبرونو څخه یو لمبرګنبل کیږی او دزده کوونکو په کامیابی او ناکامی کښې تأثیر لری .

۱۸۴ــ دتهذیب اوروزنی لمبرونه دتعلیمی کال په دری واړو موینو کښې زده کوونکیو ته ورکول کیږی

۱۸۲ـ بمنظور بهتر ساختن اخلاق و اعتلای معنوی طلاب معارف (اعم از ذکور و اناث) چنین تجویز میشود که معلمین و معلمات هر صنف شاگردان خود را از روی حقیقت و وجدان نمره ای بنام (تهذیب وتربیت) بدهند .

۱۸۳ـ این نمره عیناً مانند نمرهٔ یکی از مضامین شمرده شده ودر کامیابی و ناکامی شاگردان موثر میبا شد .

۱۸۴ــ نمرهٔ تهذیب و تربیت درامتحانات سه گانهٔ سال تعلیمی بشاگردان داده شده وحکم نمره های

او د درسی مضمونو د لمبرونو حکم لری .

۱۸۵ ــ د روزنی اوتهذیب لمبر د (۱۰) څخه ورکول کیږی .

۱۸۶ ــ دالاندې عوامل په دی لمبر کښې تأثیرلری :

الف ــ د زده کوونکونجونو اوهلکانو اوضاع اورفتارا وآمرانو اوتعلیمی اوتربیوی هیئتو نواودخپلو تولگیو دملگرواونورو زده کوونکو سره په ښوونځی کښې د ننه د هغو پیش آمد .

ب ــ د ښوونځی څخه د باندی دخپلوخانه واده اوکورنی دخلکو اودښوونځی د ملگروسره ترکومی اندازی چه روزونکوته معلوم وی دزده کوونکی رفتارا وحرکات .

ج ــ دوخت پیژندل اوپابندی اودښوونځی د قوانینو ومقررا تو پیروی اومتابعت .

د ــ د بدن کالیو اود سامان اود درس دلوازمو نظافت .

مضامین د درسی را خواهد داشت .

۱۸۵ــ نمرهٔ تهذیب وتربیت از (۱۰) داده میشود .

۱۸۶ــ عوامل ذیل درین نمره موثرند :

الف ــ اوضاع رفتار وطرز پیش آمدشاگرد (دختر یاپسر) باآمران ، هیأت تربیوی وتعلیمی، رفقای صنفی وشاگردان دیگردرداخل مکتب .

ب ــ حرکات ورفتار شاگردان درخارج مکتب باخانواده و محیط ورفقای مکتبی تاحد یکه نزدمربیان معلوم باشد .

ج ــ وقت شناسی وپابندی وپیروی ازقوانین ومقررات مکتب .

د ــ نظافت بدن ، لباس وسامان ولوازم درس .

هـ ـنورهغه نکات چه بی له دی ذکرشو یو شیا نو څخه اخلاقو کښې تأثیرلری (۱۱۲ماده ولید ل شی)

۱۸۷ ـ دمعلمانو اومعلماتو مجلس به د تعلیمی کـا ل د دریـ ـوواړو امتحانو نوهغه لمرونه چه دامتحا نو نو پـه پای کښې بنو ونکو دهر تو لګی زده کـو ونکوته ور کړی وی سره جمع کوی اودمر بـوطه تولګـی په معلما نو اومعلما تو به ټی ویښی، حاصل شوی لمبر چه دنومورو لمبرونو اوسط د ی په دغه امتحـان کښې به دزده کوونکی دروزنی او تهذیب لمبرو ګټلای شی. په کالنیو امتحانو کښې دکالنیو دری میا شتنیو او شپږ میاشتنیو امتحا نو نو اوسط لمبـرونه جمع او تول په (۲) ویشل کیږی. حاصل شوی لمبر به په تول تعلیمی کال کښې دز ده کـو ونـکی د تهذیب اوروزنی معرف لمبرو ګټلای شی.

۱۸۸ ـ هر کله چه یوزده کوونکی په یو امتحان کښې په تهذیب اوروزنه کښې (۵) څخه لـږ لمبرواخلی که هـ ـنکات دیګرموثربرا خلاق غیر ازآنچه د رین جا ذکرشده است (ماده ۱۱۲ دیده شود).

۱۸۷ـ مجلس معلمین ومعلمات هر صنف درپایان هریک ازامتحانات سه ګـانه سال تعلیمی نمره هائی را که معلمین دا ده انـد جمع و بـر تعداد معلمین و معلمـا ت صنف مربوطه تقسیم مینماید. نمرهٔ حاصله که اوسط نمرات مذکوراست نمرهٔ تهذ یب وتربیت شا ګـرد در آ ن امتحان شناخته خـوا هد شد. د ر امتحانات سالانه اوسط سه وششماهه بانمرهٔ سالانه جمع و مجموع بر (۲) تقسیم میشود. نمـرهٔ حاصله معرف تهذیب وتربیت شاګردا ن د رطـول سال تعلیمی شنـا ختـه خوا هد شد.

۱۸۸ـ هرګاه شاګردا ن د ریکی ازامتحا نا ت نمره ا ی کمتر از (۵) درتهذ یب و تـربیت بګیـرند

خه هم په نورو مضمونو کښې بریالی شوی هم وی مطلق ناکام به وګڼلای شی .

که دا ناکامی د تعلیمی کال په پای کښې وی نوزده کوونکی پورته ټولګی ته دتګ حق نه لری. د مشروطی امتحان په روزنه او تعلیم کښې هیڅ معنی نه لری .

۱۸۹ــ دامقررات دابتدائی ښوونځیو دوهمی دوری یعنی (٤ـ٥ـ٦) ټولګی متوسطو، مسلکی ښوونځیو او لیسو دپاره دی ، لیکن دابتدائی لومړی دوری زده کوونکی یعنی د(۱ـ۲ـ۳) ټولګی زده کوونکی له دغه مقرراتو څخه مستثنی دی .

باوجود کامیابی درمضامین دیګر ناکام مطلق شمرده خواهند شد .

اګر این ناکامی د رآخر سال تعلیمی با شد متعلم حق ارتقاء بصنف بالا ترا از دست خواهدداد . امتحان مشروطی در موردتهذیب و تربیت مفهومی ندارد.

۱۸۹ــ این مقررات شامل حال طلاب دورهٔ دوم مکاتب ابتدائی (صنوف (٤ـ٥ـ٦) متوسطه ها، مکاتب مسلکی ولیسه هامیباشد لیکن طلاب دورهٔ اول ابتدائی (صنوف ۱ـ۲ ـ ۳) از آن مستثنی هستند.

داخراج لایحه

اخراج دثانوی او یا مسلکی د دوری دتکمیلولو څخه دمخه په لانډی مواردو کښې صورت نیسی :

۱۹۰ ــ د نهاری ښوونځی په یو ټولګی کښې دوه کاله په متواتر او پر له پسی دول ناکام پاته کیدل که زده کوونکی دخپلې ناکامی په دوهم کال کښې دخپلې حاضری په سلو کښې (۷۵) پوره کړی وی نو په دی صورت کښې بی دتعلیمی مصرف څخه، او که داسی ندی دتعلیمی مصرف سره دښوونځی څخه ایستل کیږی. که یو زده کوونکی دنهاری متوسطه ټولګی او یا دثانوی څخه د دوو کالو دناکامی له خاطره ایستل کیږی د ده رخصتی او مریضی ورځی هم په ۷۵٪ حاضری ئی محسوب او معامله شی.

۱۹۱ ــ په لیلیه کښې دزده کوونکی اخراج پیشتر از تکمیل دوره کامل ثانوی یا مسلکی در موارد ذیل صورت میگیرد :

۱۹۰ ــ ناکامی دوسال متواتر در یک صنف مکتب نهاری اگر متعلم درسال دوم ناکامی خود (۷۵) فیصد حاضری را تکمیل نموده باشد بدون مصرف تعلیمی و درغیر آن با مصرف تعلیمی از مکتب خارج میشود. اگر یک متعلم از صنف مکتب نهاری یا ثانوی بنابر دوسال ناکامی اخراج میگردد، روزهای رخصتی و مریضی وی تیز در حاضری ٪۷۵ اش محسوب و معامله می شود.

۱۹۱ ــ ناکامی یک ساله در مکتب لیلیه

یو کال ناکام پاته کیدل، مگر داچه زده کوونکی په‌نهاری ډول شامل شوی وی، په‌دی صورت کښې که دلیلیی زده کوونکی دخپلی ناکامی په کال کښې ۷۵ فیصد حاضری بشپړ کړی وی‌بی‌له تعلیمی مصرف څخه‌او که‌نه وی نودتعلیمی مصرف سره‌ښو ونځی څخه‌ایستل کیزی .

تبصره:

دښوونکو دهیئت په تشخیص او تصویب‌او‌په‌مرکزکښې‌دوزارت او په ولایاتو کښې دمعارف دمدیریتو نوپه منظور ی دنهاری ددوو کالو ناکامانو ته پخپلومربوطه‌وتولګیو کښې دخپل تعلیم‌دادامی‌دپاره یوبل کال مهلت ورکول کیزی .

۱۹۲ــ دعمر دیروالی:

په(۷)تولګی کښې (۱۸) کلن کیدل اوپه ۱۲تولګی کښې ۲۳ کلن کیدل په هغه صورت کښې چه زده کوونکی په‌نهائی تولګی کښې وی دښوونکو مجلس کولای شی چه مګر اینګه متعلم طور نهاری شامل باشد دراین صورت اګر متعلم لیلیه‌درسال ناکامی‌خود ۷۵فیصدحاضری راتکمیل‌نموده باشدبدون مصرف تعلیمی‌ودر غیرآن با مصرف تعلیمی از مکتب خارج میشود.

تبصره :

به‌تشخص‌وتصویب‌هیأت معلمین ومنظوری وزارت در مرکزویا مدیریت‌های‌معارف درولایات، ناکام‌دوساله‌نهاری‌وناکام یکسالهٔ مکاتب‌لیلیه مهلت یکسال دیګر برای ادامهٔ تعلیم درصنف مربوطه‌داده‌میشود .

۱۹۲ــ کلان سالی :

رسیدن بسن ۱۸ در صنف هفتم و۲۳ ساله در صنف داوزدهم در صورتیکه‌متعلم درصنف‌نهائی باشد

نگرانی دوظیفو تاکل او دسپورت په میدان کښې دسپورت اولو بو مراقبت.

۲۵ ـ د ښو و نځی د تو لولو ازمو او دودانیو تکمیل اونظافت او ترمیم او محافظت ته پوره توجه اوپام .

۲۶ ـ د نا څا پو او فوق العاده پیښو په وخت کښې دښو ونځی څخه د زده کوونکیو ایستل اوله دی پیښی څخه مربوطه ادارو ته خبرورکول (۱۱۳ـ۱۱٤) مادی دی وکتلی شی.

۲۷ ـ دسپارل شویو چارو د اصلاح د پاره مربوطو ادارو ته دگتور اوعملی پیشنهادونو وړاندی کول .

۲۸ ـ د ښو ونکیو او ما مورینو د پاره د سجل ترتیبول .

۲۹ ـ په تو له معنی سره انتظام او انضباط برقرارول.

تبصره :

په پورتنیو فقرو کښې ځینې مندرجې شوی دندی په لیلیه ښو ونځیو پوری اړه لری نه په ورځنیو ښو ونځیو پوری نو موړی مقررات دنرو اوښځو په ښو ونځیو کښې یو ډول تر اجرا لاندی نیول کیږی .

نگرانهای صنوف، نگرانی یومی مراقبت از جریان مسابقات سپورتی در میدانهای آن .

۲۵ ـ توجه به محافظت، ترمیم نظافت و تکمیل ابنیه و عموم اوازم مکتب

۲۶ـ اخراج متعلم از مکتب در صورت بروز حوادث غیر مترقب و فوق العاده و ابلاغ آن با دارهٔ مربوط .(مادهٔ ۱۱۳ ـ ۱۱٤ ملاحظه شود) .

۲۷ـ تقدیم پیشنهادهای مفید و عملی بمنظور اصلاح امور محوله بادارات مربوطه .

۲۸ـ ترتیب سجل برای معلمین و مامورین .

۲۹ـ برقراری انضباط و انتظام بمعنی تام

تبصره :

بعضی از وظایف مندرج درفقرات فوق مربوط بمکاتب لیلیه میباشدنه مکاتب نهاری، مقررات مزبور در مکاتب ذکور و اناث یکسان مرعی الاجرا است .

هغولو یو زده کونکوته چه هغوی دښوسجایاو او ښه علمی استعداد خاوندان وی دیو کال دپاره نور هم دخپل تعلیم ددوام دپاره چانس ورکړی .

تبصره : لوی زده کونکی بی له دی چه تعلیمی مصارف ورڅخه واخیستل شی دښوونځی ځخه ایستل کیږی په دی شرط چه په هغه کال کښې چه دی د لوی والی په کال کښې پښه زدی دنارینه وپه ښوونځیو کښې ده دخپلی حاضری(۷۵)فیصد پوره اوبشپړ کړی وی.

۱۹۳ــ هغه نارو غتیا چــه پــخپله دزده کونــکی دتحصیل ددوام مانع شی اونوروزده کونکی ته سرایت کوی دمتخصص ډاکټــرانو پــه تشخیص اوصحی اداروپه تصدیق .

۱۹٤ ــ دزده کونکی دولی فقر، ضعف او ناتوانی او بیکاری.

تبصره : دفقر تشخیص دثانوی او مسلکی ښوونځیو دادارو پــه تحقیق سندونو په اسنادپوری ترلی دی.

مجلس معلمین میتوا ند بــه کلا ن سالانیکه دارای سجایــای نیــک واستعــداد علمی خوب با شنــد یکسال دیــگــر هــم چانس دوام تحصیل بدهند .

تبصره : متعلم کلان سال بدون اخذ مصارف تعلیمی اخراج میگردد ، مشروط بر اینکه در سال اخیر کــه پابه مرحلهٔ کلان سالی متذکره گذارده

(۷۵) فیصــد در مکــاتب ذکــور حاضری اومکمل باشد.

۱۹۳ــ بیماری کهمانع ادامهٔ تحصیل خود شاگرد یاسرایت مرض بین طلاب دیگر باشد به تشخیص دکتوران متــخصص وتصــدیق ادارات صحیه .

۱۹٤ــ فقر، ضعف، ناتوانی وبیکاری ولی متعلم .

تبصره : تشخیص فقر وابسته به تحقیق ادارات مکــاتب ثانوی ومسلــکی باستناد اسناد عرفی میباشد.

۱۹۵ – نا ځاپی پیښی: عبارت له هغو احوالو څخه دی چه هغه د تحصیل د نه دوام موجبات برابر کړی، لکه دمور او پلار اوولی په ناځاپی دول مړه کیدل یا دمال اوشتو دلاس څخه و تل او نو رهغه کیفیتونه چه زده کوونکی دخپل معیشت داسباب دتأمین د پاره مجبور کړی، په دی صورت کښی چه موضوع حقیقت ولری او دمعارف اداری وربانډی قناعت و کړی نو بی له دی چه دزده کوونکی څخه دهغه تعلیمی مصارف واخیستلی شی دښو ونځی څخه ایستل کیږی.

تبصره: د (۱۹۵) – (۱۹۶) مادی تطبیق دزده کونکی او دهغی دولی د تقاضا په اثر صورت نیسی.

۱۹۶– نقل مکان: هغه زده کونکی چه یو ځای څخه بل ځای ته په ګډه ولاړ شی او دیوی نیمی کرور په فاصله (تقریباً څلور نیم کیلو متر) کښې دده د ښوونځی معادل ثانوی یا مسلکی ښوونځی موجود نه وی نقل مکانی پیژندل کیږی او بی له تعلیمی مصرف اخیستلو څخه اخراج کیږی.

۱۹۵– حوادث غیر متر قبه عبارت از احوالیست که موجبات قطع ادامهٔ تحصیلات را فراهم سازد: مانند فوت ناګهانی مادر یا پدر و یا ولی، یا ازبین رفتن دارائی و بعضی کوائف دیګر که متعلم را مجبور به کسب معیشت سازد، درصورت حقیقت موضوع وقناعت ادارات معارف متعلم بدون مصارف تعلیمی اخراج میګردد.

تبصره: تطبیق ماده (۱۹۴ و ۱۹۵) دراثر تقاضای متعلم و ولی او صورت میګیرد.

۱۹۶– نقل مکان: شاګرد انیکه تغییر محل دهند و د رفاصلهٔ یکنیم کروهی آن (تقریباً چهارنیم کیلو متر) مکتب ثانوی و یا مسلکی معادل مکتب سابق آنان موجود نباشد نقل مکانی شناخته شده وبدون اخذ مصرف تعلیمی اخراج میګردند.

۱۹۷- بداخلاقی :
بد اخلاقی عبارت له هغو حرکاتو څخه دی چه هغه دروزنی اودینی اواجتماعی اساسونه څخه مخالف وی اودجزادلایحی په (۱۱٤) ماده کښې تفصیل ذکرشویدی ، له هغو فقروڅخه دیوی یوی فقری دکولو اودموضوع دائبات په صورت کښې دښوونکودمجلس په تصویب اوتشخیص اودمربوطه آمریت په منظوری (دمعارف مدیریتونه اود ولایاتو آمران او په مرکز کښې دمعارف وزارت) زده کونکی دتعلیمی مصار فو اخیستلونه وروسته ایستل کیږی .

۱۹۸- که یوزده کونکی نوی دنهاری ښوونځی په اووم ټولګی کښې شامل شی که په لمړی کال کښې بیرته ځان له ښوونځی نه وباسی بی له تعلیمی مصارفو دادا کولو څخه خلاصیږی، یوائی دکتا بوا ودتحصیل نواز مو قیمت نقد تری اخیستل کیږی.

۱۹۹- فرار اولادرك : که زده کونکی د تبنتی اود هغه مقصد په حدس

۱۹۷- سوء اخلاق : عبارت از حرکاتی است که خلاف اساسات تربیتی ، دینی واجتماعی بوده ودر مادهٔ (۱۱٤) لایحهٔ جزاء شرح داده شده ، درصورت ارتکاب یکی از آن فقرات و اثبات موضوع به تشخیص وتصویب مجلس معلمین ومنظوری آمریت مربوطه (مدیریت های معارف وآمران ولایات ووزارت معارف درمرکز) متعلم باخذ مصارف تعلیمی اخراج میشود

۱۹۸- اگر متعلم جدیداً به صنف ۷ درقسمت نهاری شامل شود در اثنای سال اول به تعلیم دوام نمیکند بدون اخذ مصرف تعلیمی خارج شناخته شود ، تنها کتب ولوازم تحصیل جنساً ویاقیمت آن از نزد شان اخذ میشود.

۱۹۹- فرار ولادرك : اگر متعلمی بگریزد ومقصداو به حدس واحتمال

اواحتمال معلوم وی فراری او که نه وی نو لادرك گڼل کیږی.

دفراری اولادرك زده کونکی اولیاء په مربوطه موضوع کښې دشرعی وثیقی په جوړولو مکلف دی، هر کله چه په نهاری ښو ونځیو کښې ددوکالو نه وروسته اوپه لیلیه ښو ونځیو کښې دیو کال نه وروسته دفراری اولادرك زده کونکی هیڅ پته معلومه نشی نو بی دتعلیمی مصارفو داخیستلو ځخه به دښو ونځی ځخه وایستلایشی.

دزده کونکو تعلیمی مصارف دلاندی توضیحاتو سره سم صورت نیسی:

۲۰۰ ــ هغه ښو ونځی چه د هغوله خوازده کوونکوته یوازی کتابونه او دتعلیم او تحصیل لوازم و رکول کیږی او په نهاری دول اداره کیږی له «۷ ـ۸ ـ۹» تولگی ځخه دکال (٤۰۰) افغانی تعلیمی مصرف اود «۱۰ـ۱۱ـ۱۲» تولگی ځخه د هرکال په مقابل کښی (٦۰۰) افغانی.

معلوم باشد فراری ورنه لادرك شناخته میشود.

اولیای متعلم فراری ولادرك به ترتیب وثیقهٔ شرعی درموضوع مربوطه مکلف اند. هرگاه پس از گذشت دوسال درمکاتب نهاری ویك سال درمکاتب لیلیه اثری از متعلم فراری ولادرك نرسد بدون اخذ مصارف تعلیمی اخراج خواهد گردید.

مصارف تعلیمی طلاب حسب توضیحات ذیل صورت میگیرد:

۲۰۰ـ مکاتبیکه به طلاب تنها کتب ولوازم تحصیل داده وبه صورت نهاری اداره میشوند. برای صنوف (۷ـ۸ـ۹) قرارسال (٤۰۰) افغانی مصرف تعلیمی وبرای صنوف (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) درمقابل هرسال (٦۰۰) افغانی.

۲۰۱ ـ هغه ښوونځی چه سربیره دتحصیل په لواز موزده کونکوته مددمعاش هم ورکوی اونهاری وی د(۷ـ۸ـ۹) تولګیو څخه دیو کال په مقابل کښې (۸۰۰) افغانی اوله (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) تولګیو څخه دیو کال په مقابل کښې (۱۲۰۰) افغانی.

۲۰۲ـ هغه لیلیه ښو و نځی چه زده کونکی په کښې شپه اوورځ وی اوهغوته غذا اواغوستنی اودتحصیل لوازم ورکول کیږی ، له هغوله (۷ـ۸ـ۹) تولګیو څخه دیو تعلیمی کال په مقابل کښې (۱۰۰۰) افغانی اوله (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) تولګیو څخه دیو کال په مقابل کښې (۱۵۰۰) افغانی

تبصره: تعلیمی مصارف دنامکملی دورې د کلونه څخه اخیستل کیږی. مثلاً که یوزده کونکی دپو رته موادو سره سم دنهم تولګی څخه خارج کړای شی نوپه دې صورت کښې پخپله زده کوونکی اویادهغه ولی دیو کال د (۷ـ۸ـ۹) تولګیو د تعلیمی مصارفو په ورکول

۲۰۱ ـ مکاتیبکه علاوه برلوازم تحصیل مددمعاش نیزبه متعلم پرداخته ونهاری میباشدبرای صنوف (۷ـ۸ـ۹) درمقابل یکسال (۸۰۰) افغانی ودرصنوف (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) درمقابل یکسال (۱۲۰۰) افغانی.

۲۰۲ ـ مکاتب لیلیه که متعلم درآن شباروز بوده غذا، لباس ولوازم تحصیل دریافت میدارد برای صنوف (۷ـ۸ـ۹) مقابل یکسال تعلیمی (۱۰۰۰) افغانی وبرای صنوف (۱۰ـ۱۱ـ۱۲) درمقابل یکسال ۱۵۰۰ افغانی.

تبصره: مصارف تعلیمی ازسال های دوره نامکمل اخذ میگردد مثال: اگرمتعلمی ازبین صنف نهم طبق مدلول موادسابق الذکراخراج گرددخودش یاولی اوبه پرداخت مصارف تعلیمی یکساله (صنوف (۷ـ۸و۹) مکلف میباشند. اگرهمین

مکلف دی . که همداد زده کوونکی دثانوی لومړی دوره په بریالی توب پای ته ورسوی دپورته مقتضیاتو سره سم دلسم ټولګی دتعلیمی کال دمصارفو په ورکولو مکلف دی .

تبصره: که دلیلیی زده کوونکی دشمول په ابتداء کښې په بنوونځی کښې یوه هفته تیره کړی او وروسته خپل تحصیل پریږدی دتعلیمی مصارفو څخه معاف دی ، او که تر یوی میاشتی پورې دلیلیی څخه استفاده وکړی او وروسته خپل تحصیل پریږدی ، بایددبست سره هم تاریخی مصارف ورکړی اودیوی میاشتی نه په ډیره موده کښې به ورڅخه دیو کال مصارف اخیستل کیږی .

۲۰۳ ــ داخیستلو دوړ پیسو په خصوص کښې د معارف اداری تحصیلی اد اروته خبر ورکوی او دمربوطه څانګو په واسطه اخیستل کیږی اودنومورو څانګو داصولی قناعت په صورت کښې دولایت آمر متعلم دوره اول ثانوی راکامیابانه بپایان رساند بنابر مقتضیات متذکره ازیې صنف دهم اخراج شود مکلف بتأدیه تنهامصارف تعلیمی صنف دهم خواهد بود.

تبصره: اګر متعلم لیلی دربدوشمول تایك هفته درمکتب بسر بردوسپس ترك تحصیل کند ازمصارف تعلیمی معاف است واګر تایك ماه ازلیلیه مستفید ګردد وبعداً باادامهٔ تحصیل نپردازد مصارف تاریخی راقرار بست باید مستردداردد. در بیشتراز یك ماه مصارف یکسال تعلیمی از خودش ویاولی اوګرفته میشود .

۲۰۳ــ مبالغ قابل حصول از طرف ادارات معارف بدو اثر تحصیلی ابلاغ وتوسط شعبات مربوطه تحصیل میګردد . درصورت قناعت اصولی شعبات مذکور بامر آمر ولایت

په امر کیدلای شی چه د غه نو موړی پیسی په قسطونو واخیستلی شی .

۲۰۴ــ معافیت : دتعلیمی مصارفو اخیستل دلاندی عللو په امر معافیږی :

الف ــ د (۱۹۵) مادی سره سم دزده کوونکی دولی فقر او ناداری .

ب ــ دزده کوونکی مرګ .

تبصره : داخراج دلایحی مقررات دنارینه و په ټولو ښوونځیو کښې داجراوړدی لپکن دښځوښوونځی له دی امر څخه مستثنی دی .

۲۰۵ــ ددی تعلیماتنامی مقررات دافغانستان په ټولو متوسطو مسلکی اوثانوی ښوونځیو کښې اعم له دی چه دښځووی او که دنرو داجراوړ دی .

۲۰۶ــ دمتوسطو ، مسلکی ، ثانوی ښو ونځو مد یر اویا دهغو قانونی وکیل د تعلیما تنامی د ټولو موادو د اجراکولو مسئول دی او میتوا ن مصا رف مذکور را به اقسا طحصول نمود .

۲۰۴ــ معافیت : حصول مصارف تعلیمی به علل ذیل معاف میګردد :

الف ــ عدم دارائی و فقر ولی متعلم طبق ماده (۱۹۵) .

ب ــ فوت متعلم .

تبصره : مقررات لایحه اخراج درتمام مکاتب ذکورمرعی الاجراء است ولی مکاتب نسوان ازین امر مستثنی میباشد .

۲۰۵ــ مقررات این تعلیماتنامه درتمام مکاتب متوسطه ، مسلکی وثانوی افغانستان اعم ازذکور واناث مرعی الاجرا است .

۲۰۶ــ مدیرویاوکیل قانونی آن درمکاتب متوسطه ، مسلکی وثانوی مسئول اجرای کلیهٔ موادتعلیماتنامه میباشد .

داتعلیماتنامه (۲۰۷) مادی لری .

۲۰۷ــ له‌دی څخــه تخلف او ددی دمقر راتو اومو ادو پابندی‌نه کول دپو ښتنی اوتفتیش سبب کیږی.

این تعلیماتنامه‌دارای (۲۰۷) ماده‌است.

۲۰۷ـتخلف وعــدم پابنــدی بمقررات ومواد آن‌مورد بازپرس قرار میگیرد .

ARIC
B
6·43
EDU
6782

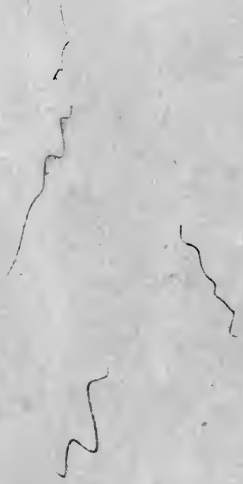

۲۰۰ جلد

دپوهنی مطبعه

دریم فصل

د مرستیال دنـدی اوواك :

۳۰- دمدیرپه غیاب کښې دهغه دتولو ورسپارل شو یودنـدو اجرا پـه مرستیال پوری اړه لری .

۳۱- سربنو ونکیو ته د تولگیواو ځانگو دسمون او دهغود شاملینو دشمیرپـه بـاره کښې هغو ته لیار ښودنی کـول .

۳۲ - د مدیرپـه سلا او مشوره د ښوونکیو ، کتو نکیو او اداری هیئتونو ددندوویش اوتاکل .

۳۳ - د تاکلیو بسترنو سره سم د مدیر سره دمهال ویش په سمون د زده کړی دسامان اولوازمواودخورا ك اوپوشاك دشیانو پهحوالـه اوداحتیاج وړ پهنورو شیانو فرکښې مرسته کول .

۳٤ - د حاضری دکتابونو پهوخت سره کتل . د « طلابو » زده کړیو د حـاضری او د درس پـه تاکلیو ساعتونو کښې د ښوونکیو په مرتب

وظایف وصلاحیت معاون :

۳۰ـ درغیاب مدیر اجرای جمیع وظایف محوله مدیر متعلق باوست .

۳۱ـ اعطای هدایات بسرمعلمین دربارهٔ ترتیب صنوف و شعبات و تعداد شاملین آن .

۳۲ـ تعیین وتقسیم وظایف معلمین نگرانهـا ، هیأت اداری بمشورهٔ مـدیـر .

۳۳ـ معاونت بامدیر درترتیب تقسیم اوقـات ، حوالهٔ لوازم و سامـان تحصیلی وار تزاقی والبسه و غیره مـایحتـاج مطـابق بستهـای مقرره .

۳٤ ـ معاینهٔ دقیق کتب حـاضری مـراقبـت دقـیـق ازحـاضری طـلاب وحضور مرتب معلمین

ډول دحاضرید لو اوداداری غږیو
دحاضری دقیق مراقبت اوپام لرنه کول.

۳۵ــ دښوونځیو دزده کـوونکیو
اوټولو کارکونکیو د اخلا قوپام
لرنه، دښوونځیو دمحوطی اودرس
د خونو اوپخلـنځیو اولابراتـوارو
اوکتابخانواودزده کـوونکیو دبدن
اوکـالیو د نظـافت پـه بـاره کښې
دامرونو ورکـول.

۳۶ــ دزده کوونکیو داولیا وسره
دهغو دپرمخ تګ اواصلاح دپاره
لیدل کتل اوتماس پیداکول.

۳۷ــددرسی پروګرام پهاجراکولو
او مخ وړاندی بیولو کښې دمـدیر
سره مرسته.

۳۸ــ هره ورځ د کتابو نوکتل او
مربوطه ښوونکیو ته د هدا یتونود
ورکولو او لارښوونو په وسیله د
نواقصو تکمیل او تعلیم تـه تـرقی
ورکول.

۳۹ــپه تینګه سره دزده کونکیو
دصحی اوضاعو پام لـرنه اومراقبت
او مدیرته دهغو راپـوروکـول
دناروغوزده کړونکیو په معاینه کولو
در ساعات مقرره درس وحاضری
اعضـای اداری.

۳۵ــتوجه باخلاق متعلمین وجمیع
کارکنان مکتب، اعطای اوامـر در
بارهٔ نظافت محوطهٔ مکتب. اطاقهای
درس و آشپز خانه ها، لابراتوار
کـتا بخا نه، لبـاس و بـدن
متعلمین.

۳۶ــتماس بـه اولیای شاګـردان
بمنظور اصلاح وپیشرفت متعلمین.

۳۷ــ معاونتبـا مـدیر در اجرای
پیشبرد پروګرام درسی.

۳۸ــمعاینهٔ روزمره کتب ترقی تعلیم
وتـکمیل نواقص آن بوسیلهٔ دادن
هدایت بمعلمین مربوطه.

۳۹ــمراقبت جدی از اوضاع صحی
متعلمین وداد ن راپور بمدیر، اتخاذ
ترتیبات درمورد معاینه و معالجهٔ
طلاب مریض، مساعدت باهیأت های

دافغانستان شاهی دولت

د پوهنی وزارت

غلام حضرت روښمن

Ghulam [illegible]

دثانوی او مسلکی ښوونځیو

تعلیماتنامه

۱۳۴۵

PROPERTY OF ACKU

فهرست و مندرجات

شماره	موضوع	مواد	صفحه
۱ـ	مقررات وتشکیلات	۱ ـ ۵	۱ ـ ۳
۲ـ	وظـائف وصلاحیت مدیر	۶ ـ ۲۹	۳ ـ ۷
۳ـ	وظائف وصلاحیت معاون	۳۰ ـ ۵۱	۸ـ۱۳
٤ـ	وظایف وصلاحیت معلم	۵۲ ـ ۷۱	۱۳ـ۱۹
۵ ـ	مجلس معلمین	۷۲ ـ ۸۰	۱۹ـ۲۲
۶ـ	شرایط شمول متعلم ومتعلمه	۸۱ ـ ۸۷	۲۲ـ۲۵
۷ـ	امورصحی	۸۸ ـ ۹۶	۲۵ـ۲۸
۸ـ	فعا لیت های اجتماعی	۹۷ ـ ۱۰۶	۲۹ـ۳٤
۹ـ	مکافات ومجازات	۱۰۷ـ۱۱٤	۳٤ـ۳۹
۱۰ـ	متفرقه	۱۱۵ـ۱۳۱	۳۹ـ٤۳
۱۱ ـ	ضمایم		
	الف ـ لایحه امتحان	۱۳۲ـ۱۶۱	٤٤ـ۶۲
	ب ـ امتحا ن صنوف نهائی	۱۶۲ـ۱۷۷	۶۲ـ۷۱
	ج ـ شهادتنامه و تصدیقنامه	۱۷۸ـ۱۸۱	۷۱ـ۷۳
	د ـ لایحهٔتربیت وتهذیب	۱۸۲ـ۱۸۹	۷٤ـ۷۷
	هـ ـ لایحهٔ اخراج	۱۹۰ـ۲۰٤	۷۸ـ۸۷

یا

مقدمه

منځنی اوثانوی ښوونځی هغه ښوونځی دی چه له ابتدائی ښوونځیو څخه دفارغ کیدونکو طلابو دعمومی معلوماتو په بشپړینی په غرض تاسیس شوی دی په منځنیو اوثانوی ښوونځیو کښې دتعلیم اوتربیی له خصوصیاتو څخه یو دادی چه دا تعلیمات باید دمتعلم په دماغی تشکیل اوانکشاف کښې مرسته وکاندی اوددهٔ عمومی معلوماتو ته لازمه پراختیا ورکړی زمونږ موخه اوهدف دادی چه : ننۍ ورځی کوچنی څخه د سبا ورځی صحیح فرد یعنی یو دیندار ه ، وظیفه پیژندونکی ، وطن دوست دقانون او مقرراتو حامی اوعلم ښوښونکی او مکاتب متوسطه وثانوی عبارت از آن نوع مکاتبی است که بغرض تکمیل معلومات عمومی طلابیکه از مکاتب ابتدائی فارغ التحصیل شوند تأسیس و تشکیل میگردد. یکی از خصوصیات تعلیم و تربیه در مدارس متوسطه و ثانوی آنست که تعلیمات باید در تشکیل وانکشاف قوهٔ دماغی متعلم کمک نموده وبمعلومات عمومی او بسط وتوسعهٔ لازمه بخشد هدف ما اینست که : طفل امروز مرد صحیح فردا یعنی افغان متـدین ، وظیفه شناس ، وطن دوست ، حامی قـانون و مقررات ودوستدار علم بار آید و

افغان جوړشی، اودذهنی اوجسمی قواء وقوی زړه، ښه کړکتراودښه اوبدوتمیزی قوای په واسطه خپل اخلاقی، اجتماعی اوانسانی مسئولیتونه استقبال کړی.

نود تربیتی موسسوله مربیانو معلمینواو معلماتو څخه هیله کیږی چه دمضامینو پردرسی اوخاص هدف سربیره دی متعلمینو ته ددماغی انکشاف اوپراختیا لاری وښئی او دراتلونکی ژوندلپاره دی ددوی چمتو والی په نظر کښې ولری اوپخپل طرزالعمل راشه درشه او تدریسی اصول کښې دی داسی رویه تعقیب کړی چه متعلمین دنن ورځی دزده کړی اومشاهدا تو له مخی څخه دخپلو راتلونکو مسائلو په حل کښې په لازم اخلاقی جرئت اومتانت اقدام وکړی.

زمونږ دمنځنی، ثانوی اومسلکی ښوونځیو فارغ التحصیلان باید دژوند دمختلفه مسایلو پرحل اوفصل دکار باقوای ذهنی وجسمی، قلب قوی کرکترخوب وقوۀ ممیزۀ خیروشر مسئولیتهای اخلاقی، اجتماعی و انسانی خودرا استقبال نماید.

پس ازمربیان، معلمین ومعلمات موسسات تربیتی توقع میرودتابر علاوۀ هدف خاص درسی مضامین مربوطه توسعه وانکشاف دماغی رهنمائی وآمادگی بهتر متعلمین خو درابرای حیات آینده آنها مدنظر داشته درپیش آمدها طرزالعمل واصل تدریس خود چنان رویه و شیوۀ راتعقیب وتمثیل نمایند که متعلمین نظر به مشاهدات وآموختنی های امروز درحل پرابلم های آیندۀ خود باجرئت اخلاقی ومتانت لازمه اقدام ورزند.

فارغ التحصیلان مکاتب متوسطه ثانوی ومسلکی مایددرحل وفصل مسایل مختلف حیاتی، تعیین ارزش

دارزښت پرتاکلو ، دمختلفو مسلکونو دما حصل پراند ازه اود افکارو پرتحلیل اوتجزیه دخیراو دشر پر تمییزاو(په پښتواو دری ژبود مرام پرتحریری او تقریری افاده) قادر وی، دژوندد لاری په طلب کښې اقدام وکړی دینی مقررات اوملی نوامیس درانه وګڼی په مسلک اووظیفه او دشاه او هیواد پرو فادا ری ټینګ اوصادق راووزی .

دې تعلیماتنامی دمو سسی دآمر، معلم اومتعلم حقوق تاکلی دی دهر یو ه مسئو لیت او صلا حیت ښئی دپو هنی ټول منسوبین چه دوطن داولادروزنی سره علاقه لری مکلف دی چه عمل په وکړی اوپخپلو سپیڅلو اجراآتو کښې دزړه اونیت په ډیره پاکی سره دنو مو رو مقرراتو احترام په نظر کښې ولری .

نو مو ری تعلیماتنامه اوزده مو ده کار، تقدیراز ماحصل مسالک مختلف تجزیه وتحلیل افکار، تمییز خیروشر افادهٔ مرام (تحریری و شفاهی به زبانهای پښتو و دری) قادربو ده در دریافت راه زند ګی مسعود ومرفه مجهز تراقدام ورزند مقررات دینی و نوامیس ملی را محترم شمرده ودر وظیفه ومسلک ودروفاداری به شاه ووطن خود پایداروصادق بارآیند .

این تعلیماتنامه حقوق مو سسه آمر، معلم ومتعلم را تعیین کرده صلاحیت ومسئولیت هرکدام را نشان میدهد وهمه منسوبین معارف که به تربیهٔ اولاد وطن علاقه دارند مکلف اند مطابق آن عمل کرده در اجرا آت بی الا یشانهٔ خود باکمال صفای قلب وصفای نیت احترام مقررات مو صوف رامدنظر داشته باشند .

تعلیماتنامهٔ مذکور مدت طویلی

ترتجربې او تطبیق لاندې نیول شوی او له ټولـو څخه غوښتنه شوی ده چه خپل شی نظرئې دلازمه اصلاحاتو اوتعدیلاتو سره راواستوی څکه نو وروستی مسودې دپـوهنـی دټولو منسوبینو پرمعقولو نظریاتو احاطه کړی ده. دپوهنې وزارت هیله لری چه بـایدهیره نکړه شی چه دپوهنی وزارت په ډیره خـوشی حاضراو چمتو دی چه په را تلونکو کښې هم د محترموهمکارانواودنورودمعارف دعلاقه مندانو پیشنهادونـه واوری اوتعلیمـاتنامی دنوی کولو په وخت ټې په نظر کښې ولری، دپوهنی وزارت دټولو دی اودمعارف علاقه لرونکی کولای شی چه خپل رأی په آزاد ډول پوهنی وزارت ته ورا ندې کړی.

تحت تجربـه وتطبیق گـذاشته شده وازهمه خوا هش شد تـا نظریات بهی خوا هانۀ خودر ابا اصلاحات وتعدیلات لازمـه بماپیش کـنند چنا نچه مسودۀ آخـرین حاوی همه نظریات معقول منسوبین معارف است.

وزارت معارف خـواهش میکـند فراموش نکنند که مابه کمال خوشی حـاضریم درآینده نیـز پیشنهادات همکـاران محتـرم خـودوهـمـه عـلاقه مـنـدان مـعـارف رابشنویم وآنرادر وقت تجدید تعلمیا تنامه مد نظربگیریم.

وزارت معارف مربوط به همه است همه علاقه مندان معارف حق رأی و اعطای پیشنها دات را دارنـد.